

SLOVENSKI NAROD.

Četrti dan vsakega meseca, izjeme nedeje in praznikov, ter volja po pošti prejemanja avstro-ogorske dežele na vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša. Za osnanila plačuje se od štiristopenjskega po 6 kr., če se osnanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Cesarjev spomenik v Gradci — pa štajerski Slovenci.

8 Štajerskega, 11. decembra [Izv. dop.]

Graški listi objavljali so pred kratkim neki poziv na nabiranje prostovoljnih denarnih doneskov mej vsemi stanovniki dežele štajerske, s katerimi doneski naj bi se do petdesetletnega jubileja našega presvetlega cesarja postavil v Gradci dostojen spomenik Nj. veličanstvu Francu Jožefu I. Imenovani poziv podpisale so večinoma ugledne osebe raznih stanov, seveda največ Nemcev; mej podpisanci nahajata se tudi oba štajerska knezoškofa, Graški in naš Mariborski...

Pod žezlom slavno vladajočega cesarja ni ga bolj lojalnega, bolj dinastično čutečega naroda, nego je narod slovenski. Prava politična in kulturna zgodovina naše narodnosti začela se je tudi še le, odkar je zasedel prestol habsburški presvetli cesar Franc Jožef I. Pod njegovo vlado smo leta 1848. skupno nastopili kot slovenska narodnost, njegova konstitucija dala je tudi nam možnost razvijati se kulturno na podlagi našega maternega jezika, in zlasti člen 19. avstr. osnovnih zakonov je tisti paladium, ki nas je že brezštevilkokrat ubranil najhujših krivic. Tiste pravice pa, ki so nam sicer z jamčene po zakonu, a jih še dandanes ne uživamo, čeprav se neprestano borimo za nje, upamo, da dosežemo prav zato, ker smo lojalni Avstrijani, ker dajemo kakor Nemci, Lah in Poljaki tej državi svoj pošten davek v denarjih in v krvi...

Zgodovina uzorno-ustavnega vladarja našega je ob jednem velik in važen kos slovenske zgodovine. In če kdo apeluje na narod slovenski, naj tudi on prinese svoj oboloz za zgradnjo spomenika cesarju Francu Jožefu I. — kateri zavedni Slovenec ne bi z navdušenjem segel v žep, ter dal v ta veličastni namen, kolikor premore?

Toda — in sedaj prihaja naš ugovor — Gradčani hočejo v svojem pozivu na „Štajerce“, da bi tudi mi štajerski Slovenci pošiljali svoje doneske za spomenik v Gradci! Slavni pozivalni odbor v Gradci naj nam ne zameri, ako naravnost rečemo in izjavljamo, da nam štajer-

skim Slovincem nikakor ni mogoče sodelovati pri spomeniku, ki bo stal v Gradci. In zakaj ne?

Gradec je, žalibog, sicer glavno mesto tudi nam štajerskim Slovincem, toda, to glavno mesto vede se nam nasproti tako, da si že davno želimo proč od njega. Ni je demonstracije proti Slovincem, katere se najbolj nemško mesto Gradec ne bi bil udeležil! Pri mestnih uradih „našega“ glavnega mesta ne dobi noben Slovenec nikake službe in to glasom sklepov občinskega odbora Graškega. Da v deželnem odboru štajerskem ni nobenega slovenskega odbornika, tega je kriv ponajveč naši narodnosti protivni Gradec. Nam štajerskim Slovincem pravičnega dež. nadzornika Jarsa je baš Gradec tako črtil, da ga je naposled pregnal. Naši narodnosti v pogubo osnovana „Südmark“ praznuje v Gradci najšumnejše orgije in nemški „Schulverein“ ima v „našem“ glavnem mestu najizdatnejše podpornike svoje. „Naše“ glavno mesto Gradec je prvo protestovalo pred nekaterimi tedni proti ustanovitvi slovenskih paralel na gimnaziji v Celji, oziroma proti posebni takozvani slovenski gimnaziji! Dvojezični odloki naše deželne vlade se v Gradci, v našem glavnem mestu samem ne smejo prikazati kot lepaki na javnih zidovih. V takem slučaju nabija in prileplja se samo nemški tekst.

Tako je „naše“ glavno mesto — da se Bog usmili! — Ker bode nameravani spomenik ob jednem arhitektonski in umetniški okras mesta Graškega, kako bi mogel zaveden štajerski Slovenec pomagati, z denarjem pomagati, da se olepša njemu principijelno sovražno mesto?

Drugič: Napis na spomeniku bode brez dvoma samo nemšk; naivno bi bilo misliti, da bi Gradčani privolili, da bi se na spomeniku čitala tudi naša toliko zoperna jim slovenščina! Mi štajerski Slovenci ljubimo našega cesarja, toda Gradčanom na ljubo ne bomo zatajevali svojega jezika in zato tudi ne pošiljali v Gradec denarjev za monument.

In tretjič: Ako bi mi „štajerski Slovenci“ gmotno pripomogli, da se postavi našemu ljubljensmu vladarju v nemškem Gradci spomenik, izjavili bi s tem činom „ipso facto“ pred vsem svetom slovesno, da smo z Gradcem kot takim zadovoljni,

čeprav nas ne mara, nego nas ob vsaki priliki zatajuje, zaničuje in nam nasprotuje, kolikor se dá. Mi „štajerski“ Slovenci bi pa s tem činom tudi slovesno potrdili nenaravni zistem starokopitnega provincijalizma, ki našo narodnost na „Štajerskem“ pritiska k tlom in na vse mogoče načine ovira naš napredek na narodni podlagi. Kakor na Koroškem, tako dovaja tudi na Štajerskem provincijalni zistem za nas tako važni člen 19. osnovnih zakonov večkrat „ad absurdum“, kar se tiče rabe našega jezika po šolah in n. pr. pri javnih napisih, pri železnicah itd. Kako bi torej mogel zaveden štajerski Slovenec z doneskom za zavedni spomenik v Gradci pripoznati nam škodljivi provincijalizem, nam škodljivo štajerstvo? Kdo ne vé kako se nam godi tam gori ob mejah onkraj Maribora? Ako ostanemo še dalje časa „Štajerci“, kmalu — nas ne bo več!

Ne, v Gradci mi štajerski Slovenci svojemu ljubljensmu vladarju ne bomo pomagali postaviti spomenika, v Gradci ne!

Ako bi se projektoval takšen spomenik v našem narodnostnem in kulturnem središču, v Ljubljani — tja bi pošiljali svoje doneske z veseljem. Ker pa, kolikor nam znano, v Ljubljani dosedaj ni projektovan spomenik živemu vladarju našemu, bomo pa mi štajerski Slovenci (in z nami vred vsi drugi rojaki) postavili presvetlemu cesarju svojemu drug, še lepši in veličastnejši spomenik za petdesetletni jubilej: Tisti denar, ki bi ga imeli pošiljati v Gradec, pošiljali bomo v Ljubljano naši šolski družbi „sv. Cirila in Metoda“, ki nam brani in vzdržava z ustanavljanjem slovenskih šol našo narodnost povsod onód, koder nam je javni faktorji, čeprav so dolžni to storiti, braniti nočejo! Dixi.

Shod zaupnih mož v Ljubljani.

Konec.)

Predsednik g. dr. Ferjančič: K tej točki je oglašeni več nasvetov. Poslanec g. Lenarčič in tovariši žele glede volilne pravice resolucijo, da se (čita:) „veleposestvo v sedanjem zmislu s svojimi predpravami odpravi, in volilci razdele na

LISTEK.

Gledališko pismo.

Wäre ich nicht Feuilletonist, ich möchte kein Intendant sein, auch wenn mir das ganze Ballet auf dem Präsentierteller dargeboten würde, denn der Götze Publikum ist ein Nimmersatt und ob man ihm Kata- oder Hekatomben opfert, es besteht wie Shylok auf seinem Schein und verschlingt die Novitäten, wie die Klapperschlange Versuchskaninchen.

„Agramer Tagblatt.“

Sedaj, ko imamo že dobro tretjino slovenske gledališke sezone v Ljubljani za soboj, uriva se nam nehoti vprašanje: kako je vršilo „Dramatično društvo“ svojo veliko kulturno misijo v tej dobi, jeli je doseglo svoj namen in ako ga ni, je li upanje, da ga pri obstoječih razmerah vsaj v bodoče gotovo doseže?

Predno moremo odgovoriti na vsa ta težka vprašanja, vidi se nam potrebno povedati, da našemu gledališču kot eminentno narodnemu kulturnemu podjetju niso odkazana tista gladka pota, kakor nemškemu privatnemu podjetniku, da ono ni stvar špe-

kulacije, temveč svetišče, katero je treba gojiti s trudoljubivim in patrijotičnim delovanjem ter s požrtvovalnostjo. — Gledališka uprava mora orati trdo ledino ter jo zasejati s plodnim semenom.

Slovensko gledališče v Ljubljani je eminentne važnosti za kulturno življenje slovenskega naroda. — Poklicano je, da reprezentuje narodno umetnost, da goji slovansko in osebno slovensko produkcijo dramatične literature in glasbe in da seznanja narod s znamenitimi umotvori drugih narodov. Da je pri tem važen faktor tudi počtena zabava in razvedrilo, ne moremo tajiti, a nikdar ne smemo vzeti našemu zavodu njegovega idejnega in patrijotičnega značaja. Dobro vemo, da bi se vsakdanje finančijalne kalamitete dale nekoliko omejiti z uprizorjenjem pikantnih in dekorativnih predstav, toda naša naloga je idejalna in vzvišena, in tega ne smemo nikdar izgubiti izpred oči.

Vodstvo slovenskega gledališča je letošnje sezono pričelo z uspehom, ki je, zlasti glede na izgubo dveh stebrov slovenske drame, presegel vse nadeje. V kratki dobi dveh mesecev uprizorilo je s finim razumom osem dobrih novitet, mej temi jedno znamenito opereto (Mamzelle Nitouche) in jedno najslavnejših čeških oper, svetovno znani Smetanov „Poljub“. Pri vseh predstavah, dramatičnih in glas-

benih, kojih je bilo v primeri s prvimi nerazmerno veliko, igralo in pelo se je prav dobro, deloma celo umetniško dovršeno. — Kar se tiče dramatičnih predstav, opozarjati je nam posebno še na skrbno uprizorjeno Delavignovo žaloigro „Ludovik XI.“, na uglajeno predstavo veselega „Kajžničarja“. — Poleg teh, omeniti nam je pohvalno izvrstni ensemble v „Graničarjih“, isto tako mično predstavo veseloigre „Velikomestni zrak“ in drugih iger. Občinstvo in kritika bili sta polni priznanja in zaslužene pohvale.

Naša opera je sedaj brez dvombe na taki stopinji, da bi se lahko ponašala z njo tudi večja provincijalna mesta. Žal, da naše občinstvo ne kaže istega zanimanja za dramatične predstave, kakor za opero. Da, v zadnjem času čulo se je celo očitanje, da je premalo premembe v repertoirju. Bolj krivičnega očitanja si pač misliti ne moremo. — Storilo se je gotovo več, kakor se more in sme zahtevati. Celo tujci iz drugih dežel, ki so bili prisotni pri naših predstavah, niso se mogli dovolj prečuditi našemu velikanskemu napredku v tako kratkem času. — Sveati smo si, da smo na pravem poti, a vemo tudi, da tu ne smemo potivati, kajti čaka nas še mnogo resnega dela in napora.

Zgodi se časih, da nas topijo v navadnem toku razmer za nekaj časa presledki, ko se ni mogoče

podlagi direktnega davka v tri kurije", nadalje, naj se obrača skrb na izboljšanje poljedelskega, trgovskega, obrtnega in delavskega stanu (čita:) „z zasnovo kmetijskih zadrug, kakor jih je vlada predlagala državnemu zboru, z življenjem obrtno in trgovinske zbornice, katera naj se strogo drži svojih predpisov, da poskrbi domačim pridelkom novih odjemalcev, seznaniti obrtnike s tujimi priporočljivimi proizvodi itd., delavskemu stanu pa primerno strokovno izobrazbo, ne pa s praznimi besedami, kakeršne se nahajajo v delavskem stanu namenjenih časopisih, in s preskrbljenjem na starost.“ — Nadalje predlaga posl. g. Hribar (čita:) „Nič menj važno zdi se shodu zaupnih mož ustanovitev deželne hipotečne banke za vojvodino Kranjsko. Ker bi tak zavod bil silno važen ud v verigi narodno-gospodarske organizacije Slovencev in isterskih Hrvatov, izreka shod zaupnih mož željo, naj bi narodni poslanci v deželnem zboru kranjskem delovali za skorajšnjo ustanovitev njegovo.“ — Tu je potem predlog poslanca g. dr. A. Gregorčiča, naj se koncu točke dodane (čita:) „V tem oziru se z veseljem pozdravlja krščansko-socialno gibanje.“ — Nasveti g. notarja Pirnata iz Zatičine ne morejo priti v razpravo, ker je g. predlagatelj radi bolezní odsoten; sicer se pa njegovi predlogi gibljejo v okviru ravnokar prebitanega nasveta g. dra. Gregorčiča. — Konečno g. Podgornik in njegovi tovariši predlagajo k tej točki dodatek (čita:) „Kot važno sredstvo v dosego teh narodno-gospodarskih teženj smatra se zasnova velikega narodnega denarnega zavoda, da se s tem paralizuje pogubni vpliv tujega kapitala“. Prosim gg. predlagatelje, da utemelje svoje nasvete.

Gosp. Fr. Podgornik pravi, da se sličen zavod ravno sedaj snuje na Češkem. Tam zbirajo sedaj mej vsem narodom češkim kronine doneske za zavod, ki bi zasnoval več gospodarskih podjetij. V Slovencih je že davno potreben tak gospodarski zavod, saj vidimo, kako tuj kapital snuje industrijalna podjetja, kako naša zemljišča in naše vode rad odkupava. Osobito bi bilo gledati nam na zemljišča, katera pridejo na dražbo, sešeno ob mejah in tudi na prirodne sile, katere je še moči pridobiti. Vse to se skuša sistematično spraviti v tuje roke. Radi tega treba je zavoda, ki bi paraliziral take namere, in govornik misli, da bi se lahko ustanovil z razmerno majhnim fondom. Nadalje priporoča govornik, oziraje se na pismo, katero je prišlo iz krogov Idrijskih delavcev, naj bi se zasnoval jeden osrednji delavski list, kateri bi v pravi sklad spravil delavske interese z narodnimi in verskimi, in da bi se posebno delavci zaščitili pred anarhističnimi socialisti, kateri v resnici krive nauke razširjajo in delavce za nje pridabljajo. Pošteni delavci podpore na vsak način potrebujejo in izvršilni odbor naj skrbi za to. (Dobro!)

Predsednik pretrga sejo za volitev v izvršilni odbor in pripomni, da se izid ne objavi po časopisih.

Po odmoru da besedo g. dru. Gregorčiču, ki meni, da naj bi se, ker je ura pozna, ne razpravljalo danes več o prevažnih dodatnih predlogih.

Zvršilni odbor naj jih vzame na znanje ter premišluje in potem sklepa sam o njih ali pa vsaj sklice poseben shod v ta namen. Pač pa prosí, naj bi se še danes odobril njegov dodatek. (Klici: Vse naj se utemeljuje!) Gosp. dr. Gregorčič nima nič soper to, kjer je upati, da bode utemeljevanje kratko.

Predsednik pritruje temu formalnemu predlogu. (Ugovarjanje.) Če predlagatelji žele, tedaj naj se oglase za utemeljevanje.

Posl. g. Lenarčič utemeljuje odpravo pravic veleposestva, se izreka zoper jednako volilno pravico, ker je sicer res, da vsak državljan daje krvni davek, res pa je tudi, da nekateri dajejo tudi druge davke. Govorniku se vidijo kmetijske zadruge po smislu vladne predloge vsega priporočila vredne. Na Kranjskem bi jako potrebovali šole za umno mlekarstvo (Meierschulen). Opozarja še posebe na prepislo trgovsko in delavsko izobrazbo, ter konečno poudarja, da proti večjemu domačemu kapitalu ne smemo biti, ker drugače zaničamo vsak napredek. (Dobro!)

Posl. g. I. Hribar uvaža svoj govor s tem, da bi samo za gospodarska vprašanja bilo treba posebnega shoda. Stranki se vedno očita, da se briga samo za politiko, ne vé pa, kaj je gospodarsko vprašanje. Govornik dokazuje na gospodarstvu za mesto Ljubljano, kako prazno je to očitje, priznava pa, da je treba še mnogo dela, osobito ker smejo vsi Slovenci pričakovati, da narodno-gospodarsko delo v njihovem središču ne bode samo deželi kranjski, ampak vsem slovenskim pokrajinam v prid. Mestna hranilnica Ljubljanska, to je dokazano, ne more vsemu kaj, ne more zadostiti izvanjskim potrebam, kolikor bi bilo želeli. To bi se zgodilo le s pomočjo hipotečne banke, kakeršno priporoča govornik. Predlaga, naj se to vprašanje izroči izvršilnemu odboru, kateremu se ob enem nalaga, da v kratkem skliče shod samo z narodno-gospodarskim dnevnim redom. (Živahno odobravanje.)

Gosp. M. Kunc obžaluje, da so gospodarska vprašanja prišla na zadnje mesto, in nadaljuje: S predlaganimi resolucijami se sicer strinjam, a ne morem si kaj, da ne bi opomnil, da se osnova hranilnic in posojilnic mnogo bolj povdarja nego potreba delavnosti. Vzemimo si izglede pri Čehih. „Dielo prvi sveh družu v češke fečli“ to geslo velja tam; pri nas pa se delo premalo poudarja; hranilnice ne ovirajo propada industrije; in je očitno, da tiči vzrok v tem, da se pri nas premalo dela, — premalo producira. Tuji izdelki polnijo naše prodajalnice, domač denar gre za iste ven iz dežele in celo priporočajo se tuji izdelki. Domačega producenta le malokdo podpira. Naša mala obrt se pusti hirati, čeravno je ta naša velika industrija in ima torej isti pomen za nas, ker velike industrije nimamo. Naša produkcija se mora še le razviti s krepko podporo in z navdušenjem k delu in k produkciji. To je sicer težavna stvar, a če so drugi narodi v to našli pripomočke, najdemo jih tudi mi. Samo s hranilnicami in posojilnicami ne bomo opravili. Naša produkcija bila je nekda večja, a sedaj propada jedna obrt za drugo. Delavcev je pri rokodelstvih čedalje manj; prodajalcev tujih izdelkov pa

čedalje več. Jedinó kar imamo še dobrega je to, da so naši narodni boji ovirali naselitev židov, da vsaj te móre še nimamo toliko kakor drugje; zato pa je potreba opozarjati še sedaj: — „Varujmo se židov, dokler je še čas!“ Našim državnim poslancem pa je priporočati, da v gospodarskih vprašanjih glasujejo s krščansko-socialnimi poslanci na Dunaji, ki so ukrenili popolnoma pravilno pot proti velicemu kapitalu. Jas sicer ne razumem to tako, da bi se kapital uničil, a kapital naj ne uničuje obstanka malih producentov. Treba nam bode več storiti v to, da ojačimo naš narod v gmotnem oziru. Isto kar se pravi v katekizmu: „Kaj pomaga če si bogatstvo pridobiš, a svojo dušo zgubiš“; rekel bi jaz: „Kaj nam pomaga, če vso narodnost pridobimo; če pa gmočno blagostanje zgubimo.“ Delavnost in podpora domačih producentov le zamoreta naš narod napraviti možatega in neodvisnega. Domačapodjetnost podpira naj se, če izdeluje, a loči naj se strogo od podjetnosti, ki s prodajo tujih izdelkov uničuje vrednost in veljavo domačega produkta. (Dobro!)

Pri glasovanju se na to odobri tiskani načrt resolucije z dodatkom g. dra. Gregorčiča. (Glej „Slov. Narod“ z dne 1. t. m.) Ostali predlogi se vsi odkazujejo izvršilnemu odboru.

Predsednik naznanja, da pride na razpravo še zadnja in to II. točka resolucij, kolikor se tiče slovenskega uradovanja.

Na predlog g. dra. Tavčarja pa se radi nedostatnega časa ta del II. točke brez razprave odobri, (Glej „Slov. Narod“ z dne 1. t. m.) izvršilnemu odboru pa naroči, naj o dodatnih predlogih Tržaških zaupnih mož poroča prihodnjemu jednakeму zboru.

Predsednik naznani, da je skratinij volitve v izvršilni odbor končan, in da so nasvetovani možje jednoglasno izvoljeni. (Živi veli!)

Gledé končnih dogodkov ni poročilu v našem listu z dne 30. prejšnjega in dne 1. t. m. ničesar dodati.

Konec zborovanju ob 3/7. uri.

Državni zbor.

Na Dunaji, 14. decembra.

V današnji seji se je začela razprava o budgnetnem provizoriju. Koaliranci molče kakor zid. Razprava se sučejo največ okoli češkega in slovenskega vprašanja, vmes pa tudi o nekrščansko-socialni, kapitalistični gospodarski politiki tiste vlade, kateri nasprotujejo pač nemški krščanski socialisti, katero pa z vso navdušenostjo podpirajo slovenski zapriseženi „krščansko-socialni“ koaliranci. Tem koalirancem je v današnji seji dr. Ferjančič bral levite. Razkril je njih nemoško, nesledno, nenarodno politiko in dokazal, da so ti patentovani katoličani pustili Tržaškega škofa glede misijona v Trstu na cedilu. Tudi vladno politiko napram Slovincem in Hrvatom zlasti glede Celja in primorskega vprašanja je dr. Ferjančič ostro grajal. Njegov govor je naredil velik utis tako na vladu kakor na razne stranke, slovenski koaliranci pa so bili povsem konsternirani. Sapo zaprli! Krepko in odločno sta

Dalje v prilogi.

vzdržati lahko na isti visočini. V takem slučaju treba je prepustiti gledališkemu vodstvu časa, da si opomore, kar pri obstoječih razmerah ne gré tako naglo, kajti poistalo si je umetniškega naraščaja izven domovine pri sorodnih slovanskih bratih, kateri se morajo slovenskemu jeziku šele priučiti in imajo za tegadelj premagovati velikanske težave. Koliko truda in napora stane igralca Čeha, da se nauči jedno večjo ulogo v lepi čisti slovenščini, umel bode le tisti, ki je imel priliko, zasledovati ga pri študiranju. Isto tako ima pa tudi hrvatski jezik osobito kar se tiče naglasa toliko bistvenih razlik nasproti slovenščini, da potrebuje hrvatski igralec za priučenje jedne slovenske uloge desetkrat več časa, kakor bi ga sicer porabil za učenje uloge v materinem jeziku. Lojalno naše občinstvo pripoznava hvaležno ta veliki napor našega Luemana in Anča, ki sta doslej malone pri vseh predstavah nastopila v večjih ali manjših ulogah in govorila slovenski jezik tako čisto, gladko in s pravim naglasom, da se jima je v istini čuditi.

Navzlic vsi marljivosti naših igralcev peša pa naš repertoar — čemu bi tajili — na nepopolnosti igralnega osobja. Zategadelj je skrbela intendancija za to, da se popolni repertoar z gostovanjem hrvatskih umetnikov iz Zagreba. — V kratkem videli bomo na našem slovenskem odru krasno umetnico

Zagrebskega kazališta gospico pl. Šramovo. — Za poznejši čas pridobljeni so tudi še drugi bratski umetniki za večkratno gostovanje.

Od dveh predstav na teden poskočili smo letos na tri. Časten napredek v istini! Mi, ki presojamo stvar resno in trezno, vemo pa tudi, da je gledališko vodstvo s tem korakom nastopilo trnjevo pot trudoljubivosti in požrtvovalnosti ter si nakopalo velike skrbi. Vsled pomanjivosti predstav narasli so nerazmerno veliki troški za repertoar in nabavo garderobe. Občinstvo zahteva spremembe in novitet in ako se slednje še tako skrbno in bogato uprizorijo — pri reprizah se vidijo večinoma le prazni sedeži in osamljene lože. Zategadelj je gledališka uprava primorana preveliko pozornost obračati operi in, kakor nas skušnja uči, se razmere tudi ne bodo preje predručile, dokler ne dobimo večje in znatneje podpore od dežele in mesta in dokler se naše gledališče, ki je radi svojih dragih prostorov preračunajeno le za dobro situvirane kroge — ne prezida tako, da bode imel pristop tudi prosti narod z razmerno nizko vstopnino. — Skrajni čas je, da se lože v drugem nadstropji pregradijo v navadne galerijske sedeže ter tako odpre gledališkemu podjetju nov vir dohodkov, osobito pri nedeljskih predstavah.

Druga in bistvena potreba je pa povišanje deželne subvencije, brez katere ni mogoče vapešno delovati za narodno izobrazbo, kajti gledališka uprava vezana je sicer na tako zvane „Kassastičke“. Naša naloga je pač nekaj drugačna, kakor ona nemških gledaliških podjetnikov. Nemški narod ima na stotine gledališč, mej temi lepo število dvornih gledališč. Nemškemu narodu je postranska stvar, ali je jedna ali druga stroka bolj ali manj zastopana. Mi Slovenci imamo pa samo jedno gledališče in to ni v stanu brez izdatne in vsestranske podpore z jednako skrbnostjo gojiti vse stroke dramatične umetnosti, temveč se danes ta, jutri ona več ali manj zanemarija, kajti jedna je drugi na poti, in sicer ne le iz tehničnih razlogov, temveč v prvi vrsti zategadelj, ker nam gledé na premajhno subvencijo ni mogoče pridobiti za vsako stroko igralcev po poklicu.

Naše gledališče ima pa še drug nedostatek. Manjka mu namreč primerne števila dvoran za vaje. Ako se pripravlja nova opera, treba je v zadnjem štadiju več vaj z ensemblom na odru. Le-ta je pa društvu samo na dan predstave na razpolaganje. Intendancija valed tega ne more tako naglo uprizorjati večjih novitet. Občinstvo pa toži radi številnosti in monotonije repertoarja. Ugovor, da more dvorana nadomeščati za vaje oder, ne velja,

glede primorakih stvari govori tudi Spinčič in dr. Laginja.

Začetkom seje so interpelirali posl. Burgstaller in tovariši glede druge železniške zveze med Trstom in notranjimi deželami, potem pa se je začela razprava o budgetnem provizoriju.

Mladocéh posl. dr. Kramar je govoril o razmerah na Češkem, povdarjajoč, da izjemno stanje v Pragi dokazuje, da ni samo socijalno vprašanje, ki dela državnikom preglavice. Minister notranjih del razpravlja o češkem vprašanju, kakor da je to igrača, s katero si grof Thun krati čas. Ko razne bajke niso zadostale, jelo se je govoriti o dinamičnih bombah. Teh famoznih bomb užigalnice so vedno skrbno pogasene, da bi se redarji, ki jih najdejo — in drug jih nihče ne najde — le ne poškodovali. O načinu, kako se rešuje vprašanje o volilni reformi, je težko resno govoriti. To je žalostna veseliga. Pred enim letom niso hoteli Poljaki nič slišati o kakih volilni reformi in takrat je nekega lepega dne grof Stadnický postal hkrati slaven mož. Sedaj stoji on na čelu celemu gibanju za volilno reformo in se zahvaljuje vladi, da je stvar dala narodovim zastopnikom v rešitev. Demokratična frakcija poljskega kluba je nastopila celo s posebnim projektom, katerega so se levičarji z veseljem oklenili. Če se o volilni reformi govori, je upoštevati tudi davčno reformo. Tisti, ki plačujejo sedaj manj kakor 10 gld. dohodarine, plačevali bodo po reformi manj kakor 5 gld. Na to se misli, ne govori se pa več o tem. Nadležni petakarji se bodo pahnili v peto kurijo in liberalci bodo spet gospodarji v nekdanji svoji trdnjavi. Izjava, da reforma ne bo imela upliva na volilno pravico, je prazna, ker ne gre za tiste, ki so že zdaj volilci, ampak za naraščaj. Temu poljskemu projektu se ni čuditi. Sobieski je nekoč rešil Dunaj Turkov, Rutowski naj ga reši protisemitov. Levičarjem gre samo za ohranitev njih volilskih privilegij, za ustanovitev novih trdnjav zoper Slovence na severu in na jugu, zoper konservativce v alpskih deželah in zoper protisemite na Dunaji. Bodoča peta kurija ne bo volila samo socijalne demokrate, razširjala bo tudi socijalizem med tisto maso, ki se drži še sedanjega socijalnega reda. Zategadelj je tudi aplošna, neposredna in jednaka volilna pravica eminentno konservativna. Umetnega volilnega reda ne maramo, ampak zahtevamo pravičen red. Ustavljali se bomo vsaki reformi, če se z njo ne odpravijo krivice sedanjega volilnega reda. Način, kako se stvar rešuje, je sramoten. Tasse je vedel, da je volilna reforma znamenita za vso bodočnost, zato je hotel, da budi reforma zaslugi krone. Moral je odstopiti. Sedanja vlada je prepustila strankam, da jo rešijo tako, da si zagotovijo svoje mandate. Vlada bi morala pred vsem vedeti, kaj hoče, potem bi morala imeti dobro voljo storiti to, kar ni samo na korist strankam, ampak sploh državi, in naposled bi morala imeti moč in energijo, storiti to, kar hoče tudi zoper voljo strank. Sedanja vlada nima teh lastnostij, zato bode govornikova stranka glasovala proti provizoriju.

Malorus dr. Vahnjanin pravi, da zaupa vladi, da bo torej glasoval za provizorij.

Posl. dr. Ferjanič pravi, da se je lauska

kajti vaje morajo se vršiti ravno tako, kakor na večer predstava. Dekoracije, oprava, rekviziti morajo pri vajah stati ravno tam, kakor pri predstavi sicer nastanejo konfusije.

Zal, da se pri zgradbi gledališča ni na vse te važne potrebe jemal ozir. Kaj pomaga ves lišp, ako ni dovolj prostorov za gledalce in igralce. Večkrat je celo oder premajhen. Pri taci razmerah mora trpeti podjetje brez svoje krivde gmotno škodo.

Toda povrnilo se zopet nazaj k našemu gledališkemu ensemblu. Le-ta je sestavljen deloma iz članov, ki so le na večer igralci, čez dan pa obrtniki. Društvo ne razpolaga s takimi sredstvi, da bi moglo tem močtem zagotoviti povoljno eksistencijo, ne da bi jim bilo treba izvrševati svoje obrti. — To je eden glavnih vzrokov, da ne moremo stopiti s klasičnimi deli na oder, kajti za uprizoritev in priučitev istih je treba obilnega časa za studiranje ulog, veliko priprav in nerazumno več vaj na odru. In vendar treba bode resno misliti na to reorganizacijo. Sami iz svoje moči ne bomo mogli doseči tega idejnega umotra. V prvi vrsti bila bi pač stvar dežele, da z izdatnejšo podporo pospešuje kulturne intencije svojega naroda. Toda v deželni zbornici pihlja precej oster vetrič; vedno in vedno se vprašuje, kaj bodo pa Nemci k temu rekli. Z go-

razprava sukala največ okolu izjemnega stanja v Pragi, dotim stoji danes v prvi vrsti vprašanja, katera se dajo karakterizovati z besedama: Celje - Piran. Glede teh vprašanj so se kršili državni osnovni zakoni, poteptale so se najelementarnejše pravice narodove in pri tem se še vladna avtoriteta ni varovala. Tista vlada, ki se je šele pred kratkim zavarovala zoper poulične argumente, prav tista vlada se je v Trstu in v Piranu takim pouličnim elementom umaknila. Slovenci, ki stoji v koaliciji, so pri svojem vstopu obljubili, da zopet izstopijo, če jim vlada do določenega roka ne sajzmi ugodne rešitve naših narodnih zahtev. Ta rok je potekel, slovenski koaliranci pa niso dosegli svojih tirjatev. — Pravosodni minister je ukazal, da se morajo pri sodiščih v Istri napraviti dvojezični napisi. Višje deželno sodišče v Trstu je glede tega ukaza postopalo malomarno, nastala je revolucija v Piranu in koalicijska vlada je to razveljavila, kar je jeden koalicijski minister odredil. Gospodje, ki so to dosegli, so koalicijski prostovoljci, a premagali so ves konservativni klub, ki je steber koalicijske vlade.

Naši rojaki v koaliciji pa se niso ohrabirali in niso izvajali konsekvencij iz tega vladnega postopanja. Slovenskemu narodu se je storila ta sramota, da so se mu vzela celo unanja znamenja ravnopravnosti. To je ponižanje slovenskega naroda in tega bi bili naš narod lahko obranili tisti slovenski poslanci, ki stoji v koaliciji in so mogli izkoristiti svoj upliv. — V neki Tržaški cerkvi, kjer so že veliko let slovenske propovedi, se je napovedal slovenski misijon. Galerijsko občinstvo Tržaškega mestnega sveta grozi s silo, namestnik tuje z veseljem to grožnjo, gre k škofu in mu prigovarja. Pove mu, da javnega reda ne more vzdržati. Škof odpove misijon. To prouzroči med slovenskim narodom silno ogorčenost; interpelovalo se je v zbornici, a odgovora še vedno ni; slovensko časopisje je odločno protestovalo. Danes je vse jasno. Škof sme odrediti misijone, kadar hoče, namestnik ga ni silil, naj misijon odpove. Ubogi škof! Danes je mož sam kriv, da se misijon ni vršil. To je škof, v čegar palačo so se vrgle bombe, kateri je bil kamenovan, ko se je peljal v cerkev. Ta škof se priredi slovenski misijon potem, ko mu je namestnik naznanil, da ne more vzdržati javnega reda. Misijoni, katere varujejo bodala, so čudna stvar. Nihče jih ne želi. Če pa se drugače ne morejo vršiti, tako je stvar konservativcev, da izvajajo konsekvencije in zahtevajo, naj se odpravi namestnik, v čegar provinciji so take razmere. Pred svojim vstopom v koalicijo je konservativni klub izjavil, da od svojih verskih, političnih, narodnih in gospodarskih načel ne odneha, in zlasti da hoče pomagati ravnopravnosti vseh avstrijskih narodov do veljave. Konservativci pa se niso držali svojih verskih in narodnih načel, opustili so jih: verska načela pri vprašanju o misijonu, narodna pri vprašanju o napisih. Kršenje narodnih in verskih principov ni ogrelo njih ribje krvi. Morda stori to vprašanje o volilni reformi in jedino naše upanje je, da, ako bi se hotelo rešiti volilno reformo v smislu levičarjev in Poljakov, se bodo spominjali govorov Dipaulija, Moreya in Klusa v odseku za

spodi, ki smatrajo jednakopravnost v deželi Kranjski tako, da je treba peščici Ljubljanskih polu-Nemcev na ljubo njih jetično podjetje subvencionirati po istem merilu, kakor mladi, se stoprav razvijajoči kulturni zavod — je pač težko govoriti. Dalje je pa tudi dolžnost Ljubljanskega mesta, da poseže nekoliko globlje v žep. V vzgled naj mu služi mesto Brno, kojega prebivalstvo je k polovici nemško, k polovici pa češko — in vendar plačuje Brnska mestna občina za čisto nemško gledališče iz občinske blagajne nič manj ko 20 000 gld. subvencije na leto. Kako bogato subvencionirata hrvatska vlada in mesto Zagreb svoje gledališče, je znano.

Nemci v naši beli Ljubljani imenujejo svoje gledališče „ein Bollwerk für das Deutschthum“, kar je tudi v resnici. — S tem večjo pravico smemo si pa tudi mi utrditi svojo lastno trdajavo v prospeh narodnosti, tako, da bode na čast in ponos domovini. Nadejamo se torej, da bodeta naš deželni zastop in občina Ljubljanska storila svojo sveto rodoljubno dolžnost. „Dramatično društvo“ pokazalo je v kratki dobi letošnje sezone navzlic nepopisnim težkočam, da ima naše gledališče prihodnost. Naj bi se ga merodajni faktorji in osobito slovensko narodno občinstvo oklenilo z rodoljubno ljubeznijo in požrtvovalnostjo v čast in ponos slovenskemu narodu.

volilno reformo in ravnali po tem. (Živahno odobranje in ploskanje.)

Lah dr. Rizzi pravi, da je vlada nabujala neizobražene slovanske kmete proti izobraženim Italijanom. Lah perhoreseirajo jednakopravnost, ker nebejo žrtvovati zgodovinske veljave svojega naroda. Slovanska večina na Primorskem se je umetno naredila, vzlic temu se deželi ni vzel italijanski značaj, zakaj Italijani so jedini poklicani, igrati na Primorskem javno ulogo, Slovani za to sploh niso sposobni. (Viharao ugovarjanje.)

Posl. dr. Schlesinger govori o slabem uplivu židovstva na kulturo in na narodno gospodarstvo. Levičarji pospešujejo to gospodarsko podjarmljenje kristijanov, katerega konec bo vladanje židov. Protisemitje vidijo to nevarnost in se boré proti njej, zato pa ne morejo zaupati vladi, v kateri sedi mož, ki Rothschildu na korist tira finančno-izdajsko politiko.

Posl. dr. Sebeicher razpravlja o volilni reformi in povdarja, da mora postati zbornica res zbirališče narodovih zastopnikov. Če se bo klicanje po pravičnosti še nadalje preziralo, če se politično privilegovani sloji ne bodo odpovedali svojim privilegijem, zlasti ne abonementu na državnozborske mandate, tako jih bodo vse pregnali iz te zbornice poulični argumenti.

Posl. Spinčič pojasnjuje, kako v konstitucionalni dobi ni noben narod toliko trpel, kakor Hrvatje in Slovenci. Vlada se tudi za najupravičnejše zahteve teh dveh narodov ne zmeni. Ministrov ukaz glede dvojezičnih napisov je bil povsem zakonit, a za nastale izgrede ni odgovorno prebivalstvo, odgovorni so vladni organi, zlasti pa namestnik Rinaldini, ki je pri tej priliki dokazal, da ravna vedno soglasno z iredento. Tudi slovenski misijon je namestnik preprečil. V Tržaškem mestnem svetu se je imenoval misijon provokacija Italijanov, in navzočni vladni komisar ni proti temu črhnil. Tako postopanje zoper katoliške uredbe je nedostojno velesile, katere prebivalstvo je večinoma katoliško. Kak ropot bi bil nastal, da se je to zgodilo kak drugi konfesiji. Ali kadar gre zoper Slovence in Hrvatce, se za take pomisleke nihče ne zmeni. Taki nesposobni vladi, ki se uklanja zahtevam laških izgrednikov in morda tudi laške vlade, ne dovoli govorak nobenega krajcarja. Vlada naj v boju med Slovani in Italijani postopa pravično in nepristransko, kakor je nje dolžnost, sicer ni nikakih pogajanj z njo.

Posl. dr. Kindermann je rekel, da bi jako obžaloval, ako bi se ustanovitev slovensko-nemške gimnazije v Celji ne preprečila, in je izključenje opozicije iz pododseka za volilno reformo imenoval udarec v obraz parlamentarizmu.

Posl. dr. Vašaty govori o izjemnem stanju v Pragi in dokazuje, kako sistematično nadomešča vlada Čehom prijazne uradnike s Čehom sovražnimi.

Posl. Bazanella izreka upanje, da ustreže vlada zahtevam trentinskih Lahov.

Posl. dr. Laginja pojasnjuje politične in narodne razmere v Istri ter očita vladi, da za gospodarske interese prebivalstva ničesar ne stori. Hrvati bi bili zadovoljni, da dobe v gospodarskem in v narodnem oziru vsaj to, kar imajo Lahi že davno. Hrvatom se očitajo velehrvatske tendence. Žalostno je, da se na tak način govori o idealih kaknega naroda. Nihče ne misli na ustanovitev velike Hrvatske s pomočjo neparlamentarnih sredstev, a taka sumničenja se razširjajo iz hudobnih namenov in so izgovor, da se Hrvatom še tisto ne da, kar jim po zakonu pristaja.

S tem govorom se je zaključila današnja razprava in na vrsto so prošle interpelacije, med drugimi interpelacija posl. dr. Laginje, ali hoče vlada porabiti vso avtoriteto svojo, da slovenskim poslancom istarskega in tržaškega deželnega zbora pred, mej in po bližajoči se sesiji zagotovi potreben svobodo za parlamentarno delovanje.

Prihodnja seja bo jutri. Na dnevnem redu je nadaljevanje razprave o budgetnem provizoriju.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani. 14. decembra.

Volilna reforma.

Pododsek za volilno reformo se letos več ne snide. V tem pododseku v katerem ima pač celih deset mož broječi Coroninijev klubček svojega zastopnika, iz katerega pa je izključena vsa opozicija, vsi slovanski poslanci, zastopniki večine avstrijskih

prebivalcev, tudi včeraj ni ničesar ukrenil drugega, kakor da je določil, začeti posvetovanja svoja s predlogom Hohenwartovim. Staročeska „Politika“ upa še vedno, da se levicariji in Poljaki zadovoljijo s Hohenwartovim načrtom, drugi listi pa javljajo, da so katoliški konservativci tudi v tej zadevi seji pododsekovi povdarjali, da od svojih zahtev za nobeno ceno ne odnehajo, valed česar pravi „Deutsches Volksblatt“, da je kriza latentna in dokazuje, da se tudi v pododseku ne doseže jedinstvo, kar slutijo tudi vse prizadete koalicijske stranke.

Položaj na Ogerskem.

Vlada si utrjuje svoje stališče. Kakor znanu, je izjavila, da zmatra sankcijo cerkvenopolitičnih predlog za izraz cesarjevega zaupanja, zato tudi ne misli odstopiti, pač pa uprizorja razne demonstracije, katere imajo namen pokazati lojalnost vladnih pristavev. Vzlic temu pa se vzdržuje vest, da odstopi ministerstvo. Pravi se, da, čim odobri magnatska zbornica budgetni provizorij, poda ministerstvo ostavko. Verjetno to pač ni. Glede cerkvenopolitičnih predlog se piše, da se ne bodo še tako hitro uveljavile, kakor se je mislilo. Predao se uveljavijo, je treba izvršiti reformo uprave, poddržaviti jo, za to pa ni dobiti večine v poslanski zbornici. Končno naj zabeležimo še jedno vest: Souje se nova večina, v kateri bi zavzela važno mesto Apponyjeva stranka.

Vnanje države.

Pravosoden škandal v Srbiji.

Pri včerajšnji obravnavi zoper Č-binca je bil zaslišan Rasko Tajić, bivši podpredsednik narodne skupščine. Zagovornik Tajićev je konstatoval, da je preiskovalni sodnik Simić iz akta ukradel več velevažnih zapisnikov. Sodišče je obljubilo, da stvar preišče. Lepo pravosodje!

Rusija in Nemčija.

Važna vest se javlja iz Peterburga. Car namerava na mesto Varšavskega generalnega guvernerja Gurka postaviti sedanjega ruskega poslanika v Berlinu generala Šuvalova. Ta je znan kot persona gratissima pri nemškem cesarju in kot najodločnejši pristaš rusko-nemške zveze. V ruski diplomaciji ga ni moža, ki bi bil za tako zvezo le približno tako unet, kakor Šuvalov, nobenega ni, kateremu bi nemški cesar le primeroma tako zaupal, kakor spet Šuvalovu. In tega moža misli car poklicati z mesta, za katero je uprav ustvarjen in zakaj? Kdo ve to! Brez temelja pa ni trditev, da pomeni ta prememba osebe tudi popolno odvrnitev Rusije od Nemčije.

Katoliška in anglikanska cerkev.

Pariški „Figaro“, ki rad razširja senzacionalne vesti, javlja, da skuša papež združiti anglikansko cerkev s katoliško. V to svrbo pride baje kardinal Vaughan še ta mesec v Rim, pozneje pa se skličejo katoliški prelati iz dežel, kjer žive anglikanci, da se papež z njimi posvetuje glede načina, kako realizovati to idejo.

Kitajsko-japonska vojna.

Japonci so zavzeli strategično velevažno utrjeno mesto Šanghajvan, od koder vodi najboljša pot v Peking. Ta se jim ne bo mogel resno ustavljati. Kitajci delajo obupne poskuse, da se ubranijo zmagonosnih nasprotnikov. Cesar kitajski je sedaj imenoval celo prince Kunga diktatorjem, a tudi to ne bo pomagalo, ko je kitajska vojska razkrojena, mornarica uničena in je v Mandžurski nastala celo revolucija.

Domače stvari.

— (Prihodnji kranjski deželni glavar.) Piše se nam iz Planine: Pred nekoliko tedni so se vršili v knez Windischgrätzovih gozdih običajni letni lovi, kateri so bili glede množine divjadi, kakor se je že poročalo po listih, jako zanimivi, posebno pa še glede družih malih povestic, ki se pripovedujejo v krogih, katerim je bilo dano ali saj možno gledati dogodke same in čuti razgovore. Naj povemo le jedno tako vest, katera je vredna, da pride v javnost, ker se tiče ozko osode naše domovine. Lova se je udeleževal več dni tudi deželni predsednik gospod baron Hein in imel posebno srečo; kajti ustrelil je celo vrsto srnjakov; stali ta sreča in pa ljubeznivi vsprejem v gostoljubni knežji hiši udala mu misel, da bi ne bilo napačno, imeti kakega „Windischgrätz“a bližje, nego je to sedaj mogoče, ali pak je gospod baron že tacihi ideji poln prišel na lov: resnica je le ta, da je v knežji rodbini sprožil misel in razgovor o prihodnjih deželnozborskih volitvah, ter namignil, da ne vé boljšega kandidata za mesto prihodnjega deželnega glavarja, nego bi bil mladi knez Windischgrätz. Tako se govori pri nas, pa pristavlja se tudi še mnogo več. Niti baron Hein niti knez Windischgrätz ne mislita kandidirati mladega Hugona na Notranjskem, ker je tu že jedenkrat propal; izbrati mu hočeta drugo mesto in sicer na Dolenjskem poleg dra. Papeža in Žitnika, kajti gosp. Svetec itak naredi prostor. A knezoškof je baje družih misli: on ne mara na

noben način udati se na Notranjskem, in njemu se vidi mladi Hugon najnevarnejši in najsigurnejši protikandidat proti kakemu „liberalnemu radikalcu“. S sedanjim deželnim glavarjem nista niti baron Hein, niti knezoškof zadovoljna; prvemu je gosp. Oton Detela premalo aristokrat, preveč plebejec, drugi pa ne veruje v čistost njegovega klerikalizma. Sigurno je, da prihodnje leto mladi Hugon nastopi nekje na Kranjskem kot kandidat konservativne stranke in da ga bo kolikor moč podpiral baron Hein; zato se mladi mož baje tudi že prav pridno slovenski uči, kajti do sedaj tega ni znal. Pravijo tudi, da se je že nekoliko unesel, in da ni več tako živ, kakor je bil tedaj, ko je živel pri deželni vladni v Ljubljani, in kakor se še ni pozabilo. Pa on je prav po pristnem „katoliškem“ receptu vzgojen in to — zadostuje, ter ga do celega kvalifikuje v očeh naših konservativnih gospodov. In tako bo pomagano tu, kakor tudi v dvorcu na Turjaškem trgu! „Qui vivrà, verra!“

— (Osobne vesti.) Deželna vlada kranjska je podelila zasobnemu geometru gosp. Teodorju Sittigu na njegovo prošnjo koncesijo uradno avtorizovanega civilnega geometra za stavbinski okraj Kranj-Rudovljica s sedežem v Rudovljici. — Poštni kontrolor g. Fran Furlani v Gorici je imenovan višjim poštним kontrolorjem pri poslaniškem poštnem uradu v Carigradu.

— (Slovensko gledališče.) Opozarjamo na današnjo predstavo Smetanove opere „Prodana nevesta“, ki se poje zadnjikrat pred prazniki, po katerih pride takoj na vrsto „Marta“. Dirigent je danes g. Benišek. V tretjem dejanju nastopi v prizoru glumačev žongler mister Johnson z raznimi povsem novimi igrami.

— („Kronau.“) Štajerski rodoljub nam je poslal kupon, na katerem čitamo z dne 10. t. m. pečat „Kronau“ za pošto v Kranjski gori. V pisnu se čudi, da je takó. Čudimo se tudi mi in pričakujemo, da bode občinski odbor v Kranjski gori pri prvi priliki zahteval tudi slovenskega poštnege pečata, ako rámo poštno ravnanstvo ne zaukaže takoj premembe v zmislu jezikovne jednakopravnosti.

— („Slovensko društvo.“) Vse čestite p. i. člane našega društva na deželi prasi odbor s tem, da pred sklepom leta poravnajo zaostalo članarino.

— (Pevsko društvo „Ljubljana.“) priredi — kakor je bilo že omenjeno — jutri v nedeljo dne 16. t. m. v vrtnem salonu „pri Maliči“ prvi svoj zimski pevski večer v čast vsem podporam in članom in sploh prijateljem petja in društva. Iz posebne prijaznosti sodelujejo gg. A. Pucihar in B. Kajzelj in ženski zbor društva. Gospod B. Kajzelj proizvajal bode nekaj skladb za brač s spremljevanjem glasovirja. Poleg petja moškega in mešanega zbora obsegal bode vzpored tudi igraje na gosli. Spremljevanje na glasovir prevzel je iz prijaznosti pevovodja gospod G. Schults. Nadalje komični prizor „Stotnik in njegov sluga“ in nastop dveh muzikaličnih klovsov, katera so navlašč najeli gg. reditelji od bližnjega cirkusa za ta večer. Začetek točno ob 1/8. uri zvečer. Vstop je vsakemu prost. — Glede na razne priprave in na raznovrstni vzpored obeta imenovani večer mnogo zabave in želimo društvu, ker zadnji čas vidno napreduje, jako mnogobrojsega obiska.

— (Fotoplastikum) gosp. Streckerja v „Tonhalle“ bo kazal jutri in v ponedeljek novo serijo slik predstavljajočih Švico z ledniki in jezeri, Montblanc, Gotthardov predor, lepo pokrajino ob Reni, Kolonjasko stolno cerkev itd. Več je razvidno iz današnjega inserata in iz lepakov. Od torka naprej bodeta razstavljani dve novi seriji, ki bodeta kazali najlepše dežele in mesta naše monarhije, našo Goranjasko, Bled, Savo, pad Savice, Peričnik in mnogo drugega. Vse to so znamenitosti, poučne za vsakogar, zlasti za mladino, torej priporočamo vsakemu najtopleje, naj si je ogleda.

— (Silvestrov večer) priredi pevsko društvo „Slavec“ v dvoranah starega strelišča dne 31. decembra t. l. Ker bode to jed na večja veselica ta večer, je odbor skrbel, da bode zabava vsestransko zanimiva in domača, pred vsem si je nabavil nov pevski vzpored, ter si zagotovil vojaško godbo, ob polnoči pa se bode predstavljala krasna „alegorija“ kot prehod starega leta v novo. Prostori starega strelišča pa so sami ob sebi najprikladnejši za večje veselice.

— (Zdravstveno stanje.) V Tomažji vasi v Novomeškem okraju se je pojavil legar epidemio in je sbolelo doslej 12 oseb. Šola se je morala valed tega začasno zapreti.

— (Velenjska občina) na Štajerskem storila je dne 9. t. m. po hudem boji z nekaterimi nemčurji sklep, da vloži peticijo za gimnazijo v Celji. Vrli župan Velenjski je sprožil to misel in sedaj se giblje v istem smislu cela Šaleška dolina.

— (Delavsko izobraževalno in podporno društvo v Trstu) prične danes z rednimi predavanji, ki bodo vsako soboto v društvenih prostorih. Slovanski delavci in tudi obrtniki tržaški naj bi se prav pridno udeležili teh predavanj. Predmet današnjemu predavanju je: 1. O pojmu denarja, kapitala in kredita. 2. O delavski organizaciji.

— (O volitvah v Pazinu.) Občinske volitve v tej prevažni istrski postojanki se vrše doslej za narodno stranko z jako povoljnim vspehom. Nasprotniki zastavljajo vse sile, da bi prevarili hrvatske volilce. V jedni davčni občini n. pr. širili so vest, da poroča občina ali župan, da ljudem ni treba zapuščati oprave in hoditi na volišče, „ker pojde vse gladko“; v drugih krajih so trosili najnevarnejše vesti o povišanju davka, o davku na žene, otroke, kokoši (!) itd., katere da bode moralo plačevati ljudstvo, ako dobi Pazin zopet hrvatsko upravo. Tudi podkupiti so hoteli Lihoni na raznih krajih narodne volilce. V Pičanaščini ponujali so siromašnemu kmetu dva glid. (!) za glas, toda opekli so se; v Kaščergi in Zamasku zvali so ljudi na pijačo, toda tudi to je bilo brezuspešno. Najgorje pa se je dogodilo lahonskim agitatorjem v Trvižu. Dne 9. t. m. sklicali so Pazinski Italijani javen shod, katerega pravi namen so hoteli prikriti z izjavo, da so sklicani volilci brez razlike narodnosti. Tega „shoda“ udeležilo se je okolo 200 ljudi, ki niso volilci. Jedro vseh govorov je bilo naperjeno proti „tujcu“, ki se hoče usiliti za načelnika. Hvalili so se, koliko „dobregi“ so storili „njih“ ljudje za občino, ne da bi bili znali navesti koje dejstvo. Potem so prešli „zborovalci“ na glavno točko dnevnega reda: k pijači. — Istodobno zbralo se ie okolo 400 volilcev na volilni shod na pazinskem polju v Guštinah. Razpravljalo se je o tem, kako se je vladati narodni stranki, da zmaga resnica nad krivico. Vspeh volitev v prvih dveh dneh pokazal je blagodejen sad volilnega shoda. Ker so Lahi v Pazinu sprevideli, da jim zavedni narod ne sede več na limanice, zatekli so se — k denuncijantstvu, ter kličejo cerkev in vlado na pomoč proti „agitacijam“ volilne komisije. Otposla i so brzojavke na nuncijske na Dunaju, ministerskemu predsedniku in Tržaškemu namestniku. Značilna za vrednost teh brzojavk je vsekako okolnost, da se nikdo ni drznil s svojim imenom prevzeti odgovornost za vsebino teh brzojavk. — (Razpisana služba.) Pri okrajnem sodišču v Tržicu mesto kancelista z dohodki XI. čin. razreda. Zahteva se tudi sposobnost za vodstvo zemljiške knjige. Prošnje do dne 20. januarja 1895. predadstvu deželnega sodišča v Ljubljani.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvu našega lista je poslala:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Vesela družba v gostilni „pri šte. 6“ v Ljubljani za Velikovsko šolo 6 kron. — Živeli rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

— Ravnateljstvo kranjske hranilnice v Ljubljani je blagovolilo tukajšnji kmetijski podružnici darovati 100 glid. podpore za ustanovitev družbene drevesnice. Za ta veledušni dar se lepo zahvaljuje — kmetijska podružnica v Loškem potoku.

Razne vesti.

* (Čuden bolnik) je zdaj v bolnici v Korošvaru, namreč rumunsk kmet, katerega so morali odpustiti od vojakov, ker neprestano raste in so mu vse obleke postale premajhne. Bolnik čuti velike bolečine, glava, roke in noga so mu nenavadno velike postale. Zdravniki si ne morejo raztolmatiti te čudne prikazni. Ni upanja, da bi siromak ostal živ.

Dalje v prilogi.

* (Pridobivanje zdravilnega seruma v Budimpešti.) Ogeraki minister za notranje stvari Hieronymi namerava ustanoviti v Budimpešti državni zavod za pridobivanje zdravilnega seruma, za početek s 60 konji.

* (Veliko carinsko poneverjenje) so zasledili v Peterburgu. Zaprtih je kakih 35 uradnikov, ki so vtihovali velike množine svilnega blaga kot volneno blago. Država je po takem nepoštenem ravnanju oškodovana za poldrugi milijon rubljev. Dandaj je bilo že zaslišanih 130 prič. Obravnava se bode pričela v kratkem.

* (Gluhonem valed električnega toka.) V Belemgradu se je neki Lazar Damjanovič, mali trgovec, dotaknil na tleh ležeče žice električne razsvetljave. Učin električnega toka je bil tako silen, da je Damjanovič postal gluh in nem. Nesrečnož zdaj toži dotično družbo za odškodnino in zahteva 50.000 frankov za bolečine, dosmrtno rento 6 frankov na dan in 500 frankov za zdravilne stroške.

* (Tatvine na italijanskih železnica h.) V Vidmu je izgnil iz Pontebe došli vrednostni zavoj, v katerem je bilo 3500 gld. Sum leti na železniškega uradnika Confalonierja, ki je zdaj v zaporu.

* (Po zraku na vrh Vesuva.) Neka Neapolitanska družba hoče ustanoviti novo zračno vožnjo v balonu iz Pompeja na vrh Vesuva. Balon bi bil pritrjen na železni žici in bi tak zračni vlak vozil po desetkrat na dan, ako se bode namreč načrt dal izvršiti brez ovir.

* (Trideset let.) V sodnem poslopiju v Bresciji so te dni našli neko pozabljeno blagajnico, ki je že trideset let stala tam, ne da bi kdo vedel, kaj je v njej in kaj je s to omaro. Zdaj so se našli ključ in ko se je odprla omara, se je dobilo 13000 lir v njej, kateri denar je bil vložen l. 1865. Zdaj se iščejo lastniki teh novcev. O ti sveti red!

* (Razbojnik v samostanu.) Našemu roparju so udrli pomoči v samostan karmelitaric v Vilvordu v Belgiji, pobili dve nuni in začeli pleniti po samostanu. Ostale nune so začele klicati na pomoč in so res privabile orožnike, ki so bili ravno blizu. Roparje, kateri so bili štirje znani lopovi, so orožniki odvedli v zapor.

Književnost.

— „Ljubljanski Zvon“ je prinesel v svoji poslednji letošnji številki to-le vsebino: 1. Rástislav: Čarovnik. 2. J. Š.: Balada o cipresi. 3. Dr. Ivan Tavčar: V Zali. (Konec.) 4. Dr. Janko Pajk: Davorin Trstenjak. (Konec.) 5. Dravinjski: Slovo bi vzela. 6. A. Koder: Napoved. 7. Rástislav: Mrak. 8. Rástislav: Sence. 9. Ivan Vrhovec: Iz domače zgodovine. V. 10. Occultus: Vkreber. 11. Pavlina Pajkova: Aforizmi o prijateljstvu. 12. Rástislav: Ivje. 13. Ivan Steklasa: Khevenhüllerjeva vojska na Turke leta 1578. (Konec.) 14. Janko Kersnik: Očetov greh. Povest. (Konec.) 15. A. Funtek: Pogorelec. Črtica. 16. K. Hoffmeister: Očrtki in profili iz moderne češkega pesništva. (Konec.) 17. M. Valjavec: K četrtemu sešitku Wolfvega slovarja (Konec.) 18. Listek. — Za prihodnje leto priobčuje „Ljubljanski Zvon“ nastopno vabilo na naročbo: Z današnje številke završuje „Ljubljanski Zvon“ svoj štirinajsti letnik. Obilo zaupanje, katero nam naklanjajo naši najboljši književniki, in rastoče število naročnikov, to oboje nam je porok, da se list tudi v prihodnjem petnajstem letniku ohrani na svoji dosednji stopinji. Kolikor je dopuščal prostor, priobčili smo letos spise, naznanjene v prvi številki; drugi pridejo na vrsto prihodnje leto, tako zlasti razprave: „O raznesilih“, spisal prof. Fr. Smolnikov, „Grlo in glas“, spisal dr. Jožef Rakež, „Padec Kaniže leta 1600.“, spisal prof. Ivan Steklasa, in „Na potih napredovanja“, spisal prof. dr. S. Šubica. Izmed spisov pripovedne vsebine, katerim hočemo tudi v prihodnjem letniku odmeriti toliko prostora, da bode vsak zvezek priobčil vsaj po tri povesti, navajamo najprej daljšo povest „Groga in drugovi“, spisal R. novelo „Zarathustra“, spisal Janko Kersnik, „Roman starega samca“, spisala Pavlina Pajkova, nekaj krajših povestij A. Kodrovih, „Vodiški samotar“ in „Učitelj Gregorij“, spisal Dobravec, „Slike iz rudarskega življenja“, spisal Slavomir in dr. Izmed drugih spisov, katere so nam poslali ali obetali različni pisatelji, naj bodo posebej navedeni ti-le: Prof. M. Cilenšek priobči spis „V Švico jo dajmo“, K. Hoffmeister bode nadaljeval svoje „Očrtke in profile iz češke književnosti“ ter zlasti opisal Svatopluka Čecha, J. V. Sládka, dekadante, A. Sova, Julija Zeyerja in Jaroslava Vrchlickega; stotnik Fridolin Kavčič objavi životopis knezoškofa in cesarskega svetovalca Franciška Lašina, porojenega koroškega Slovenca;

prof. dr. Fr. Kos pripravlja spis iz starejše zgodovine slovenske; prof. Fr. Orožen pa priobči razpravo „O hribolastvu na Triglav v dobi 1778. do 1837.“ Prof. dr. Janko Pajk nam je poslal modroslovno črtico o nagonu in npravstvu, prof. Ivan Steklasa bode pisal o Jožefu Rabati in senjskih Uskokih, od prof. dr. S. Šubica pa smo prejeli razpravi „Nekaj pomočkov in mej človeškega spoznanja“ in „Kameniti dež“. Prof. Ivan Vrhovec bode priobčeval svoje črtice „iz domače zgodovine“; naposled prijavimo „Narodopisne stvari iz Lokavca v vipavski dolini“, spisal J. V.—v. Svojo pomoč so nam mimo naštetih pisateljev obetali: A. Aškerc, prof. V. Bežek, prof. dr. K. Glaser, prof. A. Kaspret, dr. M. Murko, dr. V. Oblak, prof. R. Perušek, prof. L. Pintar, m. p., P. pl. Radics, prof. S. Rutar, prof. Jožef Stritar, dr. K. Štrekelj, prof. M. Valjavec, dr. Jožef Vošnjak i. dr. Vidi se torej, da bode „Ljubljanski Zvon“ tudi v svojem petnajstem letu lahko vztrajal na dosedanjem poti in dosledno izvršuje stari svoj program, pospeševal vsestranski razvoj leposlovne in znanstvene književnosti slovenske!

— Skladni koledar za leto 1895. je ravno izšel. Oblika mu je ukusna in prikupna. Urejen je, kakor sploh skladni koledarji, a poleg datuma se navaja še kak posebno znamenit dogodek iz slovenske zgodovine. Tega deslet je nismo imeli v slovenskem jeziku, veseli nas pa zelo, da se je podjetni založnik za to odločil. Lčni koledar priporočamo prav toplo. Dobiva se pri založniku gospodu Antonu Zagorjanu, knjigarju v Ljubljani, izvod po 60 kr., s pošto po 65 kr.

Brzjavke.

Dunaj 15. decembra. V današnji seji poslanske zbornice se je nadaljevala razprava o budgetnem provizoriju. Govorili so zapored ministri Plener, Bacquehem, zoper katerega izvajanja so slovenski neodvisni poslanci glasno in odločno protestovali, Schönborn in Madeyski. Slednji je kot bogočastni minister odgovarjal na včerajšnja izvajanja dr. Scheicherja. Za laško stranko je govoril dr. Bartoli, kateremu je Klun potem odgovarjal. Bacquehemov govor je na slovenske poslance naredil jako nepovoljen utis. Spinčič bo Bacquehemu odgovoril. Generalnim govornikom contra je voljen dr. Herold, pro dr. Menger.

Dunaj 15. decembra. Vlada je izdala posebno naredbo, s katero dovoljuje, da smejo v nedeljo pred Božičem biti vse prodajalnice odprte do 3. ure popoldne, trgovine z živili v Ljubljani pa od 6. do 8. ure zvečer.

Budimpešta 15. decembra. Odstop ministerstva Wekerlovega je zagotovljen; novo vlado sestavi predsednik poslanski zbornici baron Banffy.

Pariz 15. decembra. Vsled nasprotstev mej vojnim ministrom Mercierjem in ministrom vnanih del Hanatauxem je nastala ministerska kriza.

Peterburg 15. decembra. Ruski poslanik na Dunaji knez Lobanov pride namesto Šuvalova v Berolin, poslanik Nelidov pa iz Carigrada na Dunaj.

Narodno-gospodarske stvari.

— Statistika gozdov. V Avstriji je 9.777.619 hektarov pokritih z gozdi, in sicer je 1.417.202 hektara listnatega drevja, 6.851.016 hektarov igličevja ter 1.509.401 hektarov srednjega in nizkega gozda. Največ gozda, namreč 2.021.828 hektarov ima Galicija; najmanj, 174.110 hektarov, Šlezija. Lesa priraste v Avstriji na hektar 2-98 m³ na leto; največ 3-6 m³ v Zgoraji Avstriji, najmanj 1-15 m³ v Dalmaciji.

— Bosenski razstavi. Dve razstavi bosenske narodne umetnosti zanimati zdaj občinstvo na Dunaji in v Budimpešti. Na Dunaji se je odprla že pred nekoliko časom razstava bosenskih del narodne in umetne industrije iz deželnih delavnic v Sarajevu, Livau in v Foči. Dunajski listi in obiskovalci te razstave se ne morejo izraziti dosti pohvalno o krasoti teh proizvodov narodne umetnosti. — Te dni pa se je odprla v Budimpešti božična razstava, v kateri so prikraj tudi umetno-obrtna dela iz omenjenih bosenskih delavnic. Budimpeštanski listi hvalijo to krasno razstavo.

Listnica uredništva.

Gosp. Š. pri Sv. Vidu nad C.: Vaša notica ni za širše kroge zanimiva, zato je ne priobčimo. Pošljite nam o priliki kaj primernejšega in zdravstvenega! — Gosp. X. v Cerkljici: Pritožbe, katere se nahajajo v Vašem dopisu, spadajo pred visoko predsedstvo deželnega sodišča.

Narodno zdravilo. Tako se smé imenovati boleti utešujoče, mišice in živce krepujoče, kot mazilo dobro znano „Moll-ovo francosko žganje in sol“, katero se splošno in uspešno porablja pri trganju po udih in pri drugih naslednjih prehlajenja. Cena steklenici 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalozah po deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov prepat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 2 (16—14)

Opozorjamo s tem naše čitatelje na anonco firme A. Hirschberg na Dunaji, v kateri ista ponuja jedala iz patentnega srebra vsega vkup 44 komadov za ceno samo 6 gld. 60 kr., posebno prikladna za božično in novoletno darilo.

Operal

Začetek ob 1/8. uri zvečer.

Štev. 33. Deželno gledališče v Ljubljani. Dr. pr. 619.

V soboto, dne 15. decembra 1894.

Prodana nevesta.

Komična opera v treh dejanjih. Spisal K. Sabina. Uglasbil B. Smetana. Po češkem izvirniku preložil A. Funtek. K. pelnik g. Hilarij Benšek. Režiser g. Jos. Noll.

Prvi glumač „g. mister Johnson z raznimi novimi igrami. Začetek točno ob 1/8. uri, konec po 10. uri zvečer.

Pri predstavi svira orkester slav. c. in kr. pešpolka št. 27. Vstopnino glej na gledališkem listu.

Prihodnja predstava bo v torek, dne 18. decembra t. l.

Blagajna se odpre ob 7. uri zvečer.

Iz uradnega lista.

Izvršilne ali eksekutivne dražbe: Janeza Zdravljiviča posestvo v Prapročah cenjeno 320 gld., dne 20. decembra 1894 in 19. jan. 1895 v Metliki.

Fraza Lözerja posestvo v Črnomlju, cenjeno 1315 gld., dne 21. decembra 1894 in 23. januarja 1895 v Črnomlju.

Janeza Kompareta zemljišče v Podragi, cenjeno 220 gld., dne 21. decembra 1894 in 25. januarja 1895 v Vipavi.

Janeza Praznika posestvo v Osolniku na Rašici, cenjeno 1000 gld., dne 21. decembra 1894 in 25. januarja 1895 v Velikih Laščah.

Franciške Štrukelj posestvo v Dobu, cenjeno 110 gld., (potom relicitacije) dne 22. decembra na Brdu.

Ferdinanda Stareta kupljeno posestvo v Lukovici, cenjeno 500 gld., dne 22. decembra na Brdu.

Umrli so v Ljubljani:

13. decembra: Jožef Skofič, prodajalec usnja, 76 let, sv. Petra cesta št. 32.

V deželni bolnici:

12. decembra: Luka Kobal, gostač, 78 let. — Franc Divjak, pastir, 12 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
14. dec.	7. zjutraj	740.7 mm.	— 7.6° C	brevz.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	739.8 mm.	— 0.6° C	sl. vzh.	jasno	
	9. zvečer	742.8 mm.	— 5.0° C	sl. vzh.	jasno	

Srednja temperatura —4.4°, za 3.6° pod normalom.

Dunajska borza

dne 15. decembra t. l.

Skupni državni dolg v notah	100 gld. —	kr.
Skupni državni dolg v srebru	100 „ 05	„
Avstrijska zlata renta	124 „ 40	„
Avstrijska kronska renta 4%	100 „ —	„
Ogerska zlata renta 4%	123 „ 80	„
Ogerska kronska renta 4%	98 „ 10	„
Avstro-ogerske bančne delnice	1047 „ —	„
Kreditne delnice	396 „ 60	„
London vista	124 „ 20	„
Nemški drž. bankovci za 100 mark	60 „ 90	„
20 mark	12 „ 18	„
20 frankov	9 „ 88 1/2	„
Italijanski bankovci	46 „ 55	„
C. kr. cekini	5 „ 87	„

Zahvala.

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja tako o bolezni, kakor tudi povodom prerane smrti moje nepozabne soproge, odnosno matere, gospe

Marije Hribar

izrekam s tem vsem, zlasti pa pred. duhovščini, slav. uradništvu c. kr. okrajnega sodišča, c. kr. pošte in rudarske družbe za mnogobrojno spremstvo pokojnice do poslednjega počivališča, isto tako plemenitim darovalcem vencev svojo najpriščnejšo, najglobljejo zahvalo.

Kranjska Gora, dne 15. decembra 1894.

Ivan Hribar

(1408)

c. kr. poštar.

Ukusno in praktično sestavljene slovenske koledarje za leto 1895.

in sicer: (1309-6)
stenski koledar po 25 kr., po pošti 30 kr.; skladni koledar po 60 kr., po pošti 65 kr. in dijaški koledar po 60 kr., po pošti 65 kr.

prodaja in priporoča založnik
Ant. Zagorjan
knjigar v Ljubljani.

Fotoplastikum

v „Tonhalle“.
Vhod na levo, pri „Kirbischu“, spodnje stopnjice.

V nedeljo in v ponedeljek
prekrasna Švica z ledniki in jezeri, Montblanc v prekrasni večerni zarji, Matterhorn, kristalne vilenice, Gotthardov predor (tunnel), železnica na Rigi, lepa Porenška z razvalinami in gradovi, stolna cerkev v Kolonju i. t. d. — Od turka dalje v dveh serijah: Avstro-Ogerske najlepše dežele in mesta: Dunaj, Budimpešta, Zagreb, Solnograd, Lino, Opatija, Tatra-Fürd v Karpatih, romantična gorenjska stran z Bledom in njega dražestno okolico, hoja na Triglav, planinske kočje, jezera, Sava, izvirek Soče, pad Savice, Peričnik poleti in pozimi, Pokluka-klanec in mnogo drugega.

Otvorjen od 8.—12. ure dopoldne in od 2.—8. ure zvečer.

Vstopnina 20 kr., za otroke 10 kr., 6 vstopnic I. gld.

Z velespoštovanjem
J. Strecker.

(1410)

Ženitna ponudba.

Pekovski mojster, 28 let star, prijetne vnanosti, imajoč 2000 gld. premoženja, v lepem kraju na Štajerskem, išče tem potom družice zavoljo prevzetja večje pekarije — katera naj bi imela 1000 do 2000 gld. bodisi da je dekle ali pa mlada vdova do 26 let stara.

Resne ponudbe s fotografijo naj se pošljejo pod znamko „zvest do groba“ rekomandirano upravnistvu „Sloven-skega Naroda“.

(1336-5)

Notarski konceptni uradnik

izurjen v vsakovršnih notarskih opravilih ter popolnoma zmožen slovenščine, se **vsprejme ob novem letu pri c. kr. notarju Franu Ratel-u v Slovenski Bistrici** na Spodnjem Štajerskem.

(1309-1)

Notarski kandidat ima prednost.

Na najnovejši in najboljši način

umetne

(1180-18)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z umrtjenjem živeca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

„THE MUTUAL“

največja in najpremožnejša zavarovalna družba na svetu zavaruje osebe srednje starosti za 20 let in **jamči,**

da se po preteku te dobe vrne 85 do 90 odstotkov uplačane premije. Razven tega povrne družba zavarovancem svojim ves nabrani dobiček, s čimer se uplačane premije obrestujejo z okoli 4% obrestnih obrestij.

(159-24)

Glavna reprezentanca v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani

Primož Hudovernik

Kolodvorske ulice št. 18.

Proda se

najlepše posestvo v Zagorji ob Savi

sredi trga, pripravno za vsako obrt, z jako pripravnimi hlevi za živinorejo, vso pripravo za gostilno, strojarstvo in mesarijo, tik župne cerkve prostori za najlepše stavbe. — Proda se pa tudi eventuelno na drobno.

(1403-1)

Več se poizvê pri lastniku

P. Weinberger-ju
v Zagorji.

Igre za društva

jako zabavno za staro in mlado,

otroške igre

za pouk in zabavo po Fröbel-ovem sistemu priporoča

(1387-5)

Fr. Stampfel v Ljubljani

Kongresni trg, Tonhalle.

Loreno Zdešar

na Glincah pri Ljubljani

priporoča svojo zalogo mnogovrstnega

domaćega žganja in brinjevca

kakor tudi izyrsten

(1375-2)

francoski konjak.

Otvoritev novega

prenočišča in restavracije

„Al Moncenisio“

Piazza delle Legna št. 1 in ulica Torrente

v Trstu.

Podpisanec priporoča slavnemu potovalnemu občinstvu svojo popolnoma novo sezidano in elegantno vrejeno prenočišče z restavracijo po zmerni ceni in poštenu postrežbi.

S spoštovanjem

(1326-5)

A. Tuzzi.

Karol Recknagel

v Ljubljani, Glavni trg št. 24

priporoča

II. (1295-9)

samo novo blago po najnižjih cenah:

Kožušne mufe, čepice, ovratnike, kožušne garniture za gospe in otroke, barete (čepice) za otroke.

Klobnke za gospe in deklice.

Zimske tricotne in glacé-rokovice.

Natakarica

starejša, poštena in pridna, se takoj **vsprejme.**
Ponudbe naj se blagovolijo poslati upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

(1409-1)

Učenec

ki je dovršil z dobrim vspehom vsaj štirikratredno ljudsko šolo, oziroma 1. ali 2. razred srednjih šol, **vsprejme se** za večjo trgovino z mešanim blagom. — Ponudbe s pričevali vzprejema **Josip Černelc**, trgovec v **Šent Petru pri Brežcah** ali pa iz prijaznosti tudi upravnistvo „Slov. Naroda“.

(1893-2)

V citranji

po metodi **Huberja** in **Enselina**, kakor tudi po vsaki drugi poljubni metodi pončuje

Josip Petritz

izprašani učitelj

(953-16)

na Kongresnem trgu št. 5, I. nadstropje.

Proda se takoj:

hiša

v večjem trgu na Dolenjskem, na dobrem prostoru, ter priprava na za

(1362-6)

gostilno in mesarijo

kakor tudi za prodajalnico pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati upravnistvu „Slovenskega Naroda“.

Darila

jako prikladna za katerokoli si boji priliko!

Popolna granatna ali ametistna garnitura

obstoječa iz

(1303-13)

1 prekrasne broše,
1 moderne naročnice,
1 par lepih uhanov s pristnimi srebrnimi kaveljčki,
vse v elegantnem kartonu, najfinije in najsolidnejše izdelano, ne da bi se dalo razločevati od pristne garniture, pošilja pošto ne prosto na vse kraje monarhije proti temu, da se vpošlje znesek 2 gld. ali pa proti povzetju

Leon Flaum

razpošiljalnica draguljev **Gablonz n.N. (Češko).**

Preprodajalcem popusti!

Kwizdina protinova tekočina.

Mnogo let sem preskušeno n bolesti utešujoče domače sredstvo. Jako okrepujoče, če se ž njo drga pred vsako veliko touro in po vsaki turi. Cena 1/2 steklenici avst. velj. gld. 1.—, 1/2 steklenici avst. velj. 60 kr.

Glavna zaloga:

Okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaju.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Paziti naj se blagovoli na varstveno znamko in zahteva naj se izrecno.

(213-18)

Kwizdina protinova tekočina.

Zahvala.

Ker nam ni mogoče, za mnoge dokaze sočutja, došle nam povodom nenadomestljive izgube naše nepozabne matere, oziroma sestre, tašče in stare matere, gospé

Katarine Florjan rojene Eržen

zahvaljevati se vsakemu posebej, smatramo za svojo dolžnost, izreči tem potom za mnoge dokaze najpristrčnejšega sožalja, zlasti za izredno mnogobrojno in častno spremstvo do poslednjega počivališča, svojo najiskrenejšo in najpristrčnejšo zahvalo slavni čitalnici, gospodom pevcem in slavni požarni brambí, kakor tudi vsem sorodnikom, prijateljem in znancem.

(1407)

Žalujoči ostali.

Novo!

Slevarček za potevalce na Nemško, 50 kr., po pošti 53 kr.
Šaljivi Jaka. I in II. del, a 24 kr., po pošti a 27 kr.
Maršal grof Radecki, 20 kr., po pošti 23 kr.
V delu je rešitev, 30 kr., po pošti 35 kr.
Kolo. Sbirka izbranih hrvatsko-slovenskih muških zborov, broš. 1 gld. 50 kr., vez. 1 gld. 80 kr., po pošti 15 kr. več.
Sokolaka koračnica za klavir, 30 kr., po pošti 32 kr.
Fajgelj D. — Misa Jesu, rex gloriae, 60 kr., po pošti 63 kr.
Hladnik — 23 cerkvenih napevov za moški zbor, 80 kr., po pošti 83 kr.

Novo!

božična darila

priporočam svoje veliko skladišče knjig s slikami, pesniki, antologij, romanov, omladinskih spisov, šolskih potrebnic, iger za društva, novitet v konfekcijah papirja, muzikalij, instrumentov.
Smetana — „Prodana nevesta“, izdanje za glasovir, 5 gld.
Smetana — „Poljub“, izdanje za glasovir, 4 gld. 96 kr.
Brockhausov naučni slovník, 17 zvezkov elegantno vezanih, povse novih, namesto 102 gld. samo 60 gld.
Na ogled moje

božične razstave

uljudno vabim z veseloštopovanjem (1397—2)

J. Giontini

trgovina s knjigami in papirjem v Ljubljani.

Tinkt: Stomach: comp.
Sv. Jakoba želodečne kapljice.
V vseh deželah zakonito zaščiten; za Avstro-Ogersko varstvena znamka registrirana št. 461.
Ze mnogo let preskušeno domače sredstvo, ki prebavo pospešuje in tek vzbuja itd. Steklenica 60 kr. in 1 gld. 20 kr. Kot domače sredstvo prve vrste je dr. Lieberja živčni krepkobilni eliksir (Tinct. chinae nervitonica comp.) — varstvena znamka in sidro — steklenica po 1 gld., 2 gld., 3 gld. 50 kr., že mnogo let preskušeno kot živce okrepčajoče sredstvo. Po zdravniških in uradno poverjenih predpisih napravljeno v lekarni M. Fante v Pragi (glavno skladišče): Stara o. kr. vojna lekarna Dunaj, Stefansplatz. Skladišča: Lekarna Alfred I. Egger, Celovec; v Ljubljanskim lekarnah in v večini vseh drugih lekarn.
(1135—6)

Dr. Rose životni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztopljajoče (424—34)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več.
Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.
Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Veliki krah!

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je bila velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih motij. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne gld. 6-60, in sicer:

- 6 komadov najfinjših namiznih nožev s pristno angleško klinjo;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih vilic iz jednega komada;
- 6 komadov amer. patent-srebrnih jedilnih žlic;
- 12 komadov amer. patent-srebrnih kavni žlic;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za juho;
- 1 komad amer. patent-srebrna zajemalnica za mleko;
- 2 komada amer. patent-srebrnih kupic za jajca;
- 6 komadov angleških Viktorija-čase za podklado;
- 2 komada efektnih namiznih svečnikov;
- 1 komad cedilnik za čaj;
- 1 komad najfinjša sipalnica za sladkor.

44 komadov vkupe samo gld. 6-60.
Vseh teh 44 predmetov je poprej stalo gld. 40 — ter je je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni gld. 6-60. Američansko patent-srebro je ven in ven bela kovina, ki obdrži bojo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da da le-ta inserat ne temelji na

nikakšni slepariji

zavezujem se s tem javno vsakemu, kateremu ne bi bilo blago povšeč, povrni brez zadržke zneska in najkikodor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli te krasne garniture, ki je posebno prikladna kot

prekrasno božično in novoletno darilo

kakor tudi

kot ženitno darilo in za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva so jedino le v

A. HIRSCHBERG-a

glavni agenturi zjedinenih amer. tovarn patent-srebra na Dunaji, II., Rembrandtstr. 19. — Telefon št. 7114.

Pošilja se v provincijo proti povzetju ali če se znesek naprej vpošlje (1238—7)

Čistilni prašek 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izveček iz pohvalnih pisem.

Texing, Gor. Avstrijsko, 21. svečana 1892.

Slučajno sem videl pri Njega svetlosti grofa Wurmbardu vaše garniture ter se prepričal o nje lepoti in cenosti i. t. d. Jožef Forst, župnik.

V Olomucu, 1. maja 1892.

S pošiljatelj izredno zadovoljen, nadkrilila znatno moje pričakovanje. Stotnik Cz. . . , plackomanda.

Surovo maslo

oziroma surovo maslo za čaj, maslo, fina smetana za kavo, sir in skute, sveže mleko

se dobivajo vsak dan sveže

v prodajalnici v semeniškem poslopji

nasproti sadnemu trgu.

Mojim velečenjem kupovalcem izrekam za dosedanje zaupanje svojo zahvalo ter se jim najbolje priporočam z zagotovilo, da si bodem vedno prizadevala, njih željam in zahtevam v vsakem oziru popolnoma zadostiti. (1190-9)

Z veseloštopovanjem

Jera Lipovšek.

Zobni zdravnik

DR. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najbolj metodi

umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe brez bolečin. (186—23)

Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

Odlični zvedenci
vseh dežel so na zdravilstvenih razstavah v Londonu, Parizu in Genevi kot razsojevalci izloženih preparatov tinkturo za želodec
lekarja
G. Piccolija v Ljubljani
s častno diplomom in zlato svetinjo odlikovali. Te odločujoče odlike so najbolje spričevalo že od nekdanjega znanega dijetetnega sredstva, katero krepča in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izbornu pospešuje. — To tinkturo za želodec razpošilja izdelovatelj **G. Piccoli** v Ljubljani proti povzetju zneska, žaboj po 12 stekl. za 1 gld. 36 kr.; po 55 stekl. za 5 gld. 26 kr. (zaboj tehta 5 kgr.). Poštino plača vedno naročnik. (588-29)

CHINA SERRAVALLO z železom

neobhodno potreben za slabotnike in rekonvalescente.

Vzbujja slast do jedij, krepi živce, zboljša kri.

Srebrna svetinja: XI. medicinski kongres Rim 1894.

Zlata svetinja: Mejnardna razstava Benetke 1894.

Zlata svetinja: Mejnardna razstava Kiel 1894.

Zlata svetinja: Mejnardna razstava Amsterdam 1894.

Od zdravniških avtoritet, kakor dvorni svetnik prof. dr. baron Kraft-Ebing, prof. dr. vitez Mesetig-Moorhof, prof. dr. Schanta, prof. dr. Monti, prof. dr. Neusser, primarij dr. vitez Nicolich, najbolje priporočevan itd. itd.

To izbornu restitucijsko sredstvo je zaradi dobrega svojega ukusa priljubljeno zlasti otrokom in ženskam. (1257—11)

Prodaja se v steklenicah po 1/2 litra in 1 liter v vseh lekarnah.

Lekarna Serravallo, Trst.

Razpošiljalnica medicinskih stvari na debelo. Ustanovljena 1848.

Glavna zaloga v Ljubljani: Lekarna Piccolli, Dunajska cesta, dalje lekarno Mayer in L. Groetschel.

Ustanovljeno leta 1845. Odlikovano na vseh razstavah.

HENRIK FÜNCK i sin

(Albert Eckert) Gradec

c. kr. tovarna najfinjših likérov in octa, destilerija špirta, konjaka in žganja.

Zaloga: Gradec, Murplatz, Kaiser-Josefsplatz 6.

Specijalitete: liker iz planinskih zelišč za želodec, ovet od višenj, Graški kuminovec za zdravje.

Dalje vsake vrste najfinjši likéri, kot benediktinec, chartreuse, alaš (ruski kuminovec), crème de vanille, crème de cacao i. t. d.

Vsi naši likéri se proizvajajo na francosk način potom gorkote. Največja zaloga štajerskega konjaka in slivovke. Direkti izvoz pristnega Jamaica-ruma, francoskega konjaka in kineškega čaja. (1381—3)

Ceniki poštne prosti.

Fran Kaiser, puškar
Ljubljana, Selenburgove ulice št. 6
priporoča svojo veliko zalogo orožja za lov in osebno varnost, streljiva in potrebščin za lovce. Specijalitete v ekspresnih puškah in ptičaricah, katere sam izdelujem. Popravki se izvršujejo v moji delavnici.

Samo **32** krajo.
stane **1** liter izvrstnega vina in
samo **24** krajo.
stane **1** liter dobrega močnega vina
belega ali črnega, potem spicijalne vrste, kakor dolenski
ovet, zelenika, terance, sladak prosek, itd., prav
po ceni samo v prenovljeni in z vedno kurjavo vrejeni

Kranjski vinarni v Ljubljani
Slonove ulice št. 52.
Za pristnost se jamči z vsoto 1000 glt.
(1404-1) Natančni ceniki na razpolago.

Vozni listki v Sev. Ameriko
(6-50) pri
nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.
I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7
DUNAJ.
Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastoj.

Posredovalnica služb G. Flux
na Bregu št. 6 (1405)
ima veliko izbor služb, ki se mogó na-topiti
takej in po novem letu, zlasti za boljše in pri-
proste privatne in gostilniške kuharice, hišne
za hotele in privatne hiše, pestunje, natakarice,
dekleta za vsako delo (tudi za začetrnice) za Ljub-
ljano in drugod, kočijaže, blazne h kravam,
velom itd. itd.

30 glt. na mesec
kot postranski zaslužek in visoko provizijo si lahko pri-
služi vsak, kdor ima mnogo poznanstev, z vzprejemanjem
naročil na patentovane predmete, ki se v vsakem okraju
prav lahko spečajo. Ponudbe s pisarno znamko za 5 kr.
Franz Pokorny-ju v Pragi, 1134-11. (1160-10)

Zobozdravnik
August Schweiger
ordinuje (1251-7)
v hotelu „Pri Maliču“
vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure
popoldne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.
Novo! Živec se umori brez vseh bolečin **Novo!**
s cocaínom.

JOSIP ČERNE
urar
v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2
priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo
zlatih, srebrnih, tula in dr. žepnih ur iz naj-
imenitnejših tvornic, kakor: Longines ad Francillon v Švici,
Schaffhausen, Glashütte in dr. Koledarske ure z in brez
luninih spremen; Dunajske ure na nihalo, budilnice in
vsakovrstne ure za domačo rabo.

Poprave izvršuje točno in po primerni ceni.
(1060-13) Za vojake in dijake znižana cena!

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Od 1. januarja 1895 dalje se bode na progi GRADEC (juž. žel.)
FEHRING obojni vlak šte. 15 vsak dan vozil o nastopnih urah:

Odhod iz Gradca juž. žel.	ob 5. uri 50 minut zjutraj
" " drž. žel.)	" 6. " 01 " "
" " Messendorfa	" 6. " 09 " "
" " Authala P. H.	" 6. " 19 " "
" " Lassnitz	" 6. " 33 " "
" " Lassnitzthala P. H.	" 6. " 45 " "
" " Gleisdorfa	" 6. " 57 " "
" " Tackerna P. H.	" 7. " 07 " "
" " Studenzen-Fladnitz	" 7. " 18 " "
" " Rohra P. H.	" 7. " 25 " "
" " Gniebinga P. H.	" 7. " 32 " "
" " Feldbacha	" 7. " 41 " "
" " Lödersdorfa P. H.	" 7. " 48 " "
Prihod v Fehring	" 7. " 55 " "

Od imenovanega dne dalje obojni vlak šte. 19 od Gradca (juž. žel.)
do Gleisdorfa, ki je odhajal iz Gradca (juž. žel.) ob 10. uri 27 minut zvečer,
ne bode več vozil.

V BELJAKU, meseca decembra 1894.

(4-284) C. kr. ravnateljstvo za promet po železnicah.

Rojansko posojilno in konsumno društvo
vpisana zadruga z omejenim poročtvom
v Rojanu pri Trstu
priporoča p. n. gg. rodoljubom, oč. duhovščini, trgovcem, krčmarjem i. dr. na
deželi svojo bogato preskrbljeno

prodajalnico jestvin v Trstu
ulica Belvedere št. 3,
kjer se prodaja kolonijalno blago vsake vrste in po najnižjih cenah,
kakor tudi svojo

zalogo raznih domačih, istrskih in laških vin
v Rojanu pri Trstu.

Pošilja se potem pošte in po železnici. — Ceniki in vzorci na
zahtevanje poštnine prosto. — Postrežba točna.

Kdor naročuje svoje potrebščine pri Tržaških laških trgovcih, naj
se raji zaupno obrne do našega slovenskega podjetja, in nverjen bodi, da
bode točno in dobro postrežen, zajedno pa bode izpolnil narodno svojo dolž-
nost, podpirajoč domače podjetje namesto tujcev.

Z odličnim spoštovanjem
(1212-8) **zadružno predstojništvo.**

Služba občinskega tajnika

je razpisana pri občini mesta Krškega in okolice. Dohodki
tajnikovi bodo prosto stauovanje v mestni hiši in letna plača 500 glt.,
po dogovoru tudi več.

Prošnje s primernimi spričevali naj se vložé do 31. decem-
bra 1894 pri županstvu v Krškem.

Krško, dne 11. decembra 1894.

(1392-2)

Dr. J. Menctnger, župan.

Nepremočljivo usnje:
Ruske jufte
cele kože, valkane škornje iz jufte, čevlje
in urbase
po najnižji ceni.
Priporočam tudi gospodom trgovcem in čevljarjem mojo zalogo vseh vrst
podplatov, kilo od 1 glt. 20 kr. naprej in urbasov ali gornjega
usnja po tovarniški ceni.

Tovarniška zaloga usnja
JULIJ MOISES v Ljubljani.
(128-6)

P. n.

Predno si omislite vse, kar želite kupiti za

božična darila

Vas najljubneje pozivljem, da si ogledate našo prebogato in prespektivno

božično razstavo

kjer najdete veliko izbor

(1406-1)

rezbarij, galanterijskega in nagizdnega blaga ter igrač

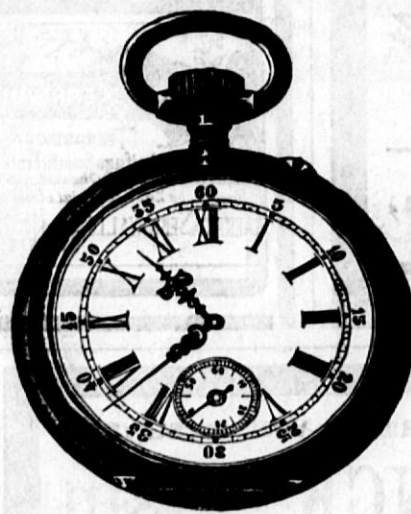
kakor tudi

muzikalna dela, ki igrajo sama od sebe.

Ravnokar je dospela partija toli priljubljenih pristnih japonskih galan-
terijskih in drugih izdelkov za praktično rabo, kateri so zaradi njih nizke
cene vsestransko obilo pohvaljeni.

Fr. Stampfel.

V Ljubljani, Kongresni trg, „Tonhalle“.

Prej **Fran Čuden** Prej
J. Geba. J. Geba.

→ urar ←

v Ljubljani, Glavni trg št. 25

priporoča sl. občinstvu ter posebno pred. duhovščini
svojo bogato zalogo

švicarskih žepnih zlatih, srebrnih
in nikelnastih ur, stenskih ur z
nihalom, ur budilnic, verižic, prsta-
nov, uhanov (120-48)

in vseh v to stroko spadajočih stvari po naj-
nižjih cenah.

Popravila izvršujejo se natančno pod poročtvom.
— Zunanja naročila se hitro izvršujejo po pošti.

Ceniki so vedno na razpolaganje zastoj in franko.

L. Luser-jev obliž za turiste.

Gotovo in hitro upli-
vajoče sredstvo proti
kurjim očesom,
žuljem na pod-
platih, petah in
drugim trdim
praskam
kože.

Veliko
priznanih
pism je na
ogled v
glayni razpošiljalnici:
L. Schwenk-a lekarna
(40-50) **Melding-Dunaj.**
Pristen samo, če imata navod in
obliž varstveno znamko in podpis,
ki je tu zraven; torej naj se pazi
in zavrne vse manj vredne ponarobe.

Ta obliž dobiva se le v jednej veliki po 60 kr.
Zahtevaj izrecno Luser-jev obliž za turiste.

Pristen v Ljubljani:
Jos. Mayr, J. Svoboda, U.
pl. Trnkoczy, G. Piccoli, L.
Grečel; v Radolfsvem
S. pl. Sladovič, F. Haika;
v Kamniku J. Močnik;
v Celovcu A. Egger, W.
Thurnwald, J. Birnbach-
cher; v Bressan A. Aich-
inger; v Trgu (na Ko-
roškem) C. Menner; v
Beljaku F. Scholz, Dr.
E. Kumpf; v Gortel G.
B. Pontoni; v Wolfen-
bergu A. Huth; v Kra-
nji K. Savnik; v Rad-
goni C. E. Andrien; v
Idriji Josip Wario; v
Radovljici A. Roblek;
v Celju K. Gela.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Farne ulice št. 9
filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru
(poprej Peter Toman)
priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del
kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kam-
nov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo.
Ima tudi bogato zalogo

nagrobni spomenikov
iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih
obrisih po jako niski ceni.

Oskrbuje napravo kompletnih družinskih rakov in vsakako
popravljanje. (10-50)

Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled.

Priporočam p. n. občinstvu

za božične praznike

mojo svežo in dobro sortirano zalogo blaga vsake vrste sladkorja, kave, risa,
pšena, phanega ječmena, makaron, pšenčne moke, genoveškega in na-
misnega olja, vinskega octa, gorčice, dišavnih in naseljenih kumaric,
raznega južnega ovočja, sultan-rozina, cibeb, vinskih jagodič, datljinov,
lešnikov, sremskih in Prugl-flig in filovih rešt, rusov, sardin, slanikov,
obilnih rib, limon in pomeranč, turških sliv, medu, jabolk, čebule, česna,
Dunajske masti, slanine, govejega masla, surovega masla, jajce, klobas,
gajati, salame, pristnega Jamajca-ruma, konjaka, brinjeveca, slivovke, rič-
novca, raznih bonbonov in Londonskih biškot, kakao, čokolade in čaja itd. itd.

Ob enem naznanjam, da se jedina zaloga za Kranjsko

moke za prirejanje krepke juhe

po predpisu njegove prečastnosti prelata Kneipp-a od Mat. Arnold-a,
peka v Floridsdorfu-Donaufeldu, izdelane, pri meni nabaja.

Prizadevala si bom od najvestnejše, p. n. občinstvu z najboljšim blagom po naj-
nižjih cenah in z najsolidnejšo postrežbo zadovoljiti.

Proseč najljubljene prav mnogobrojnega poseta, se priporoča

Leopoldina Mauser

Križevniški trg št. 8, „pri zlatem sidru“.

Henrik Kenda, Ljubljana

(1282-6)

ponuja

za zimsko sezono

po znižanih cenah.

Jako lepe, trpežne sealskin kožušne mufe z atlasnim podšivom gld. 2.—,
gld. 2.80, s kožušnim podšivom gld. 2.90, sealskin mufe, prima, z atlasnim
podšivom gld. 4.—, s kožušnim podšivom gld. 4.80, visoka prima (hoch-
prima), z atlasnim podšivom gld. 5.—, s kožušnim podšivom gld. 5.50, naj-
finejše kakovosti, z atlasnim podšivom gld. 6.50, gld. 8.—, s kožušnim pod-
šivom gld. 7.50, gld. 9.50 čepice prikladne k tem mufom gld. —75, gld. 1.20,
gld. 2.—, gld. 3.—, gld. 4.50, ovratniki, takisto prikladni gld. 1.25, gld. 1.50,
gld. 2.—, gld. 3.—, gld. 4.50, popolne sealskin kožušne garniture, obstoječe
iz mufa, ovratnika in čepice gld. 4.—, gld. 7.50, gld. 15.—, gld. 30.—; prima
črne Jenotte kožušne mufe gld. 2.80, gld. 3.—, jako velike gld. 3.80, pri-
kladne ovratnike gld. 2.—, bele in črne Thibet kožušne mufe gld. 3.—,
gld. 4.50, gld. 6.50, prikladne čepice gld. 3.—, ovratnike po faconi: mouf-
flon-mufe, skunk-mufe, opossum-mufe, dabrove-mufe gld. 5.80, gld. 6.80,
gld. 7.80, gld. 8.50, pristne mufe od opice gld. 4.50, mufe od svilne opice
gld. 6.50; pristne perzijske kožušne mufe gld. 12.—; pristne astrahanske
kožušne mufe gld. 6.50, pristen črn moščjak, črna lisica gld. 8.50, gld. 12.—;
pristne ruske zajčje mufe gld. —70, gld. 1.60; jazbečje garniture (muf, če-
pica, ovratnik) gld. 7.50; kožušne obšive vsake vrste od gld. —48 do naj-
dražje vrste. Tudi preskrbujem vse moderne kožušne plašče, runde, ko-
žušne-capes in vse, kar v to stroko spada. Dalje oferiram otroške kožušne
mufe, bele iz zajčje kože, gld. —40, iz kraljkove kože, najfinejše gld. 1.—,
črne iz zajčje kože gld. 1.10, drap iz jazbečje kože gld. 1.80, od divje mačke
gld. 2.80; preprodajalcem popust. Pošilja se kožušovina na izbero drage
volje na vse strani. Kar komu ne ugaja, se zamenja. Razum cenenih zajčjih
mufov so vse navedene vrste kožušnih mufov mnogoletne trpežnosti.

Specijaliteti!
Moje
črne Thibet-
garniture
muf
in dolgi
ovratnik
gld. 16.—

Z najraznovrstnejšimi, štirikrat na dan svežimi, ukusnimi,
zdravimi in slastnimi, v

slaščičarski in pekovski obrt

spadajočimi izdelki postreza točno tvrdka

Jakob Zalaznik

Stari trg št. 21.

Tu dobiti je vsakovrstna

(1388-3)

božična darila

domačo potvico

vseh vrst kruh na vago

ržen kruh in prepečenec (Vanille-Zwieback).

Mala oznanila.

Pod Trnovo št. 2.

Veliko
zalogo

Klobukov

priporoča
J. Soklič.

Gledališke ulice št. 6.

M. RANTH
(Viktor Ranth) (27)

Ljubljana, Marijin trg 1

priporoča veliko zalogo oprem za kro-
jače in čevljarje, belocrtene blaga in
podvlek, bombaža in ovčje volne, preje
za vozenje, pletenje, šivanje in kavji-
čanje, tkanega in negovčarskega blaga,
predpasnikov, živetkov in rokovic, po-
zamentirkega in drobnega blaga, tra-
kov, čipk in petljanj, čipkastih zaves in
preprog, umetelnih cvetk in njih delov.

A. KUNST

Ljubljana, Židovske ulice št. 4.

Velika zaloga obuval (33)

lastnega izdelka za dame, gospode in
otroke je vedno na izbero.

Vsakeršna naročila izvršujejo se točno
in po niski ceni. Vse mere se shranju-
jejo in zaznamujejo. Pri zunanjih na-
ročilih blagovoli naj se vzorec vposlati.

Ustav-
ljeno

J. J. NAGLAS leta
1847.

tovarna pohištva

v Ljubljani, Turjaški trg št. 7 in
Gospodske ulice (Knežji dvorec).

Zaloga najednostavnega in najfinejšega le-
senega in oblazinjenega pohištva, zrcal,
strugarskega in pozlatarskega blaga, po-
hištvene robe, zavese, odeje, preprog, za-
stiral na valjeh, polknov (žaluzij). Otro-
ški vozički, železna in vrtna oprava, ne-
pregorne blaginje. (35)

Restavracija „Pri Zvezdi“

cesarja Josipa trg.

Velik sračni vrt, stekleni salon
in kegljišče.

Priznana izvrstne jedi in pijače
in skupno obedovanje.

(22) **F. Ferlinc, restavratôr.**

Josip Reich (23)

Poljanski nasip, Ozke ulice št. 4

priporoča čast. občinstvu dobro urejeno
kemično spiralnico

v kateri se razparane in nerazparane
moške in ženske obleke lepo očedijo.
Preginjala vsprejemajo se za pranje in
crn v pobarvanje. V barvariji vspre-
jemajo se svilnate, bombažno in mešano
blago. Barva se v najnovejših modah.

HENRIK KENDA

v Ljubljani.

Najbogatejša
zaloga za šivilje.

(34)

Brata Eberl

Ljubljana, Frančiškanske ulice 4.

Slukarja napisov,
stavbinska in pohištvena pleskarja.

Tovarna za oljnate barve, lak
in pokost. (20)

Glavni zastop Bartholt-Jevega ori-
ginalnega karbolinjeja. Masčoba
za konjska kopita in usnje.

Uran & Večaj

Ljubljana, Gradsko št. 8, Igriške ulice št. 3

priporočata p. n. občinstvu svojo
veliko zalogo vsakovrstnih
pečij in glinastih snovij
kakor tudi
štedilnikov
in vseh v to stroko spadajočih del po
nizkih cenah. (31)

G. Tönnies
v Ljubljani.

Tovarna za stroje,
železo in kovino-
livenice.

Izdeluje kot posebnost:
vse vrste strojev
za lesoreznice in
žage. (21)

Prezame celo napravo in
oskrbuje parostroje in
kotle po najboljši sestavi,
slučajno turbine in
vodna kolesa.

Maksimilijan Patat-ova naslednika
F. Merala & Boneš

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,
ali pa sv. Petra nasip št. 27

priporočata se p. n. občinstvu za ženske
in moške obleke, razparane in cele, iste
se lepo očedijo; vzprejemata vsako-
vrstna preginjala, svilnate robe in tra-
kove za pranje in pobarvanje, ka-
kor tudi svilnate, bombažno in mešano
blago vseh barv. Obleka se čisti, pere
in barva hitro, dobro in po niski ceni.

J. Hafner-jeva pivarna

Ljubljana, sv. Petra cesta št. 47.

Zaloga Vrhnjskega piva.

Priznana izvrstna restavracija z velikim
dvorano za koncerte itd. in lepim
vrtom. (36)

== Kegljšče je na razpolago. ==
Ubod je tudi iz Poljskih ulic.

Zajamčeno pristni kranjski
brinjevec
liter po gld. 1.20 in
medenovec
liter po gld. 1.—, ki ga priporočajo zdrav-
niki, pri (216)

Oroslav Dolencu
trgovina z voščeno in medom
Ljubljana, Gledališke ulice 10.

Podobe
umrlih urednikov „Slovenskega Naroda“
(Ant. Tomšič, Jos. Jurčič, Ivan Železnikar)

dobivajo se
na karton-papirji tiskane
komad po 20 kr.

v „Narodni Tiskarni“, pri gospodu
A. Zagorjan-u in pri družih knjigo-
tržcih.

J. Kunčič

priporoča p. n. občinstvu svojo
izdelovalnico soda-vode
Ljubljana, Sv. Petra cesta 5
(„Pri avstrijskem cesarju“)

z opomnjo, da rabi vodo iz mest-
nega vodovoda, a v svoji
filijali v Lescah
rabi vodo iz tekočega studenca
nad cesto proti Bledu. (64)

Zunanja naročila izvršuje se točno.

Čast mi je naznanjati, da sem pre-
vzela po smrti mojega moža Frana Toni
kovaško obrt

katero bom nadaljevala, ter se pripo-
ročam za vsa v to stroko spadajoča dela
po nizkih cenah, zlasti za nove podkove.
Dobro delo in točna postrežba.

Z velespoštovanjem (37)

Ivanka Toni
v Vodmatu št. 4.

Albert Faber v Trstu
 kupuje (1358-3)
hrastova, cerova in
bukova drva
 v velikih in malih množinah.

Doering-ovo milo
 s sovo (1382)
 v letošnjih
 prekrasnih in veleelegantnih
 božičnih kartonih.

Ti kartoni
 sodružujejo po 3
 komade izvrstnega
Doering-ovega mila s sovo
 in se za Božično dobo
 dobivajo povsod
 brez povišanja
 cene.

Generalno zastopstvo:
 A. MOTSCH & Co., Dunaj, I.,
 Lugeck Nr. 3.

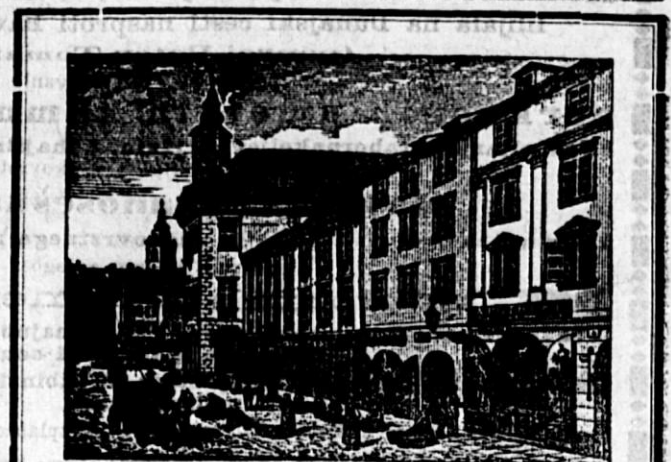
Solicitator
 slovenskega in nemškega jezika zmožen, išče se
 za odvetniško pisarno — Pouudba s pogoji na
 naslov: Dr. Rosina naj se pošljejo **Dragotin**
Hriharju v Celje. (1391-2)

Aviso.
V kolodvorski restavraciji
 se bode
 vsak četrtek in vsako nedeljo
 točilo toli priljubljeno
Monakovsko Spaten-pivo
 Nastavilo se bode ob 10. uri dopoldne.
 Proseč mnogobrojnega poseta z velespoštovanjem
Fran Kaube,
 restavratör.
 (1259-12)

Priporočevano od ravnateljstva poliklinike!
 Uporablja se pri
 oslovskem kašlju, influenci, boleznih
 na vratu, prsih in pri otroških boleznih
konjakov sladni izvleček.
 Neobhodno potreben za rekonvalescente.
 Dobiva se v vseh boljših lekarnah, droguerijah.
 Tvernica (1302-4)
 Konjakovega sladnega izvlečka v Leipniku.

Koncesijonirana posredovalnica služeb
 v Gradišči št. 2
 priporoča veliko izbir poslov vsake ka-
 tegorije. — Za mnogobrojen obisk prosti
 (1195-9) **Terezija Novotny.**

Zahvala.
 Gosp. pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.
 S tem Vas danes prosim, da mi blagovolite
 kmalu poslati 10 škatljic „zobnega prahu“ po
 30 kr. in dve steklenici „zobne vode“ po 50 kr.
 proti poštnemu povzetju. To potrebujem zase in za
 svoja sorodnike ter bom ta zdravila kar mōdi pri-
 poročal vsakemu človeku.
 Teh zdravil posluševal sem se vedno tudi v
 Ljubljani, bivajoč še v trgovinskem učilišču pri Mahru,
 ter ja že zdaj rabim, ker sem sprevidel, da so ista
 istinito izvrstna.
 Valjevo (Srbska). Z velespoštovanjem
 (1164-10) **Sv. R. Godjevac.**

Vse medicinično-farmaceutične
 preparate, specialitete itd., dije-
 tična sredstva, homeopatična zdra-
 vila, medicinska mila, parfumerije
 itd. itd. itd.
 priporočajo in razpošiljajo na vse strani sveta
 lekarniške tvrdke
 Ubald pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.
 Viktor pl. Trnkóczy, Dunaj, Margarethen.
 Dr. Oton pl. Trnkóczy, Dunaj, Landstrasse.
 Julij pl. Trnkóczy, Dunaj, Josipovo.
 Vendelin pl. Trnkóczy, Gradec, Štajersko.

Za božične praznike
 treba je poleg prasca tudi dobre kapljice dalmatince, ki ga je možno dobiti
 pri tvrdki
bratje Markovina, Reka
 pod sledečimi pogoji:
 Belo povse fino vino . . . po gld. 24.— hektoliter
 Samotok (Schiller) . . . „ 22.— „
 Črno namizno vino . . . „ 20.— „
 postavno na kolodvor Reka, s povzetjem, sodček se dobi brezplačno. Kdor
 ga nam vrne poštnine prosto in v dobrem stanju, more nanj povzeti 3 tri gld.
 Naročbine se vzprejemajo in izvršujejo od 30 litrov naprej.
 Reka, dne 9. decembra 1894.
 (1385-3) **Bratje Markovina.**

Odrezki in ostanki
sukna
 za jesensko in zimsko
 dobo 1894/95:
 za popola obleko samo gld. 4-25
 za sukno iz lodna samo „ 3-25
 za zimsko suknjo samo „ 4-80
 za salonsko obleko samo „ 7-80
 za mentikov samo . . . 4-25
 moderno in dobro blago, tudi
 najfinjše kakovosti, special-
 tete suknenege blaga za stra-
 pace, lodna za lovce, tricota in suk-
 nenega blaga za damske obleke
 ceneje nego kjerkoli.

Pošilja se
 proti povzetju ali pa če se poprej
 pošlje denar.
Jamstvo:
 Povračilo kupnine, če komu kaj
 ne bi ugajalo.
Vzorci: (9.0-16)
 Zastonj in poštnine prosto.
D. Wassertrilling
 trgovec s suknem
 Boskowitz blizu Brna.
 Tisoč priznanic.

! Praktična darila za Božič in za Novo leto !

Lepi ostanki suknenega blaga za dame od 30 kr. meter navzgor.	Loden za obleke 26 kr. meter in višje.	Blago za obleke iz čiste volne (prav lepi vzorci). 48 kr. meter in višje.	Barhant, ki se dá prati. Lepi dessins. Lepi vzorci po znižanih cenah.
● priporoča J. GROBELNIK v Ljubljani, Glavni trg št. 20 preje V. Sattner.			
Bogato skladišče v predtiskanih ročnih delih.	Velika zaloga echarpes (prevez) in pletenine.	Blago za obleke za gospode in dečke od čiste volne gld. 1-30 meter in višje.	Blago za zimske suknje najfinjše kakovosti meter 4 gld. in višje.

Vsi zimski predmeti se zaradi izredno velike množine blaga in ker je sezóna pri kraju,
 oddadó po čudovito nizkih cenah.